

Connecting cities
Building successes

Élhető - Fenntartható Havanna

HELYI AKCIÓTERV

2014-2020

Készült az URBACT RE-Block projekt keretében.

2014. szeptember

Készítette: HitesyBartuczHollai Euroconsulting Kft.

HitesyBartuczHollai
Euroconsulting

Név: HitesyBartuczHollai Euroconsulting Kft.

Cím: H-1054 Budapest, Vértanúk tere 1.

Tel: +36-1-319-1790

Fax: +36-1-319-1381

E-mail: info@hbhe.hu

Honlap: www.hbhe.eu

Tartalom

Bevezetés.....	5
I. Helyzetfeltárás	7
I.1. A Havanna-lakótelep elhelyezkedése, megközelíthetősége	7
I.2. A Havanna-lakótelep társadalma	9
I.2.1. Demográfia, népesség	9
I.2.2. Képzettség	13
I.2.3. Foglalkoztatottság	13
I.2.4. Jövedelmi viszonyok, életkörülmények.....	16
I.3. A Havanna-lakótelep közintézményei	16
I.3.1. Nevelési és oktatási intézmények.....	16
I.3.2. Egészségügyi és szociális közintézmények a Havanna-lakótelepen	18
I.3.3. Közösségi és kulturális közintézmények, civil szerveződések.....	19
I.4. A Havanna-lakótelep lakásállománya.....	20
I.5. A lakótelep energiagazdálkodása	21
I.5.1. Energiafelhasználás, energiahatékonyság	21
I.5.2. A lakótelepi ingatlanok energiahatékonysági célú felújítása	21
I.5.3. Hulladék energetikai célú hasznosítása	22
I.6. Lakókörnyezet, szolgáltatások elérhetősége.....	22
I.6.1. Szolgáltatások	22
I.6.2. Zöldterületek, kikapcsolódást nyújtó létesítmények.....	23
I.6.3. Parkolási lehetőségek	23
I.6.4. Közbiztonság, imázs.....	23
I.7. A Havanna-lakótelep SWOT analízise	24
I.7.1. A Havanna-lakótelep társadalmi helyzetének SWOT analízise	24
I.7.2. A Havanna-lakótelep építészeti helyzetének SWOT analízise	25
II. Helyi Támogatócsoporthoz felállítása és működése.....	26
II.1. A Helyi Támogatócsoporthoz szerepe és főbb feladatai a projektben	26
II.2. A HTCS tagságának alakulása, bővülése	27
II.3. A HTCS ülések rövid tematikája, a Helyi Akcióterv készítéséhez alkalmazott módszertan.....	28
II.4. Tudásmegosztás: RE-Block Havanna Szabadegyetem.....	30

III. A problémák azonosítása	31
IV. A Helyi Akcióterv elkészítéséhez felhasznált hazai és nemzetközi példák.....	33
V. A Helyi Akciótervhez illeszkedő, meglévő stratégiák, politikák, programok.....	34
V.1. Környezeti és infrastrukturális fejlesztések.....	34
V.1.1. IVS (2009)	34
V.1.2. Gazdasági Program.....	34
V.1.3. Környezetvédelmi program.....	35
V.1.4. Zöldfelület-gazdálkodási koncepció	35
V.1.5. Budapest XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Közlekedésfejlesztési koncepciója	35
V.2. Helyi közösségfejlesztés, társadalmi bevonás erősítése	36
V.2.1. Helyi Esélyegyenlőségi Program.....	36
V.2.2. Közoktatási Esélyegyenlőségi Program	36
V.2.3. A Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció.....	36
VI. A Helyi Akcióterv célrendszere.....	38
VII. Élhető - Fenntartható Havanna - Helyi Akcióterv 2014-2020	39
Mellékletek.....	67
Ábrajegyzék	72
Felhasznált irodalom	73

Bevezetés

„Az életminőség javítása a leszakadás veszélyének kitett, illetve leszakadó városrészekben” című projekt (eredeti, angol címe *RE-Block: REviving high-rise Blocks for cohesive and green neighborhoods*) általános célul az **ipari technológiával épült lakótelepek társadalmi és infrastrukturális fenntarthatóságának biztosítását** tűzi ki. Ezen célok elérését a projekt **európai szintű partnerség-építéssel, nemzetközi szakmai együttműködések erősítésével** kívánja elérni, amelyben **Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata, mint vezető partner** vesz részt.

Az alábbi térkép a 10 partner székhelyét ábrázolja:

Forrás: URBACT RE-Block hivatalos honlap

A **2013. február 1. és 2015. április 30. között megvalósuló** projekt közvetlenül az Európai Unió által társfinanszírozott: **összköltségvetése 699.970 euró**. A feltárt problémákra reflektáló főbb **tevékenységei** átfogóan **infrastrukturális, közösségi-szociális**, valamint **irányítási, kommunikációs** irányvonalak mentén valósulnak meg. A projekt legfontosabb **lokális eredménye a Helyi Akcióterv** kidolgozása, amely konkrét **intézkedési javaslatokat tartalmaz** a felismert problémák 2014-2020-as tervezési időszakban történő megoldására.

Jelen dokumentum az Akcióterv kidolgozását megelőző, főbb projektteseményeket is részletesen bemutatja. Az **Élhető - Fenntartható Havanna Helyi Akcióterv 2014-2020** a projekt keretében megalakult **Havanna Helyi Támogatócsoporth, Koordinációs Team** és a **négy tematikus akciócsoport** közös munkájának, együttgondolkodásának az eredménye.

Az **Akcióterv épít a projektbeli nemzetközi partnerek, tudásnagykövetek, vezető és tematikus URBACT szakértők tapasztalataira**, az általuk megismert **európai uniós jó gyakorlatokra**. Leggyorsabban a Salford M3 magazin példája valósult meg a lakótelepen: 2014 szeptemberében megjelenik **A Mi Havannánk magazin** első száma.

Nagy múltja van a **Havanna Napok** 1 hetes őszi rendezvénysorozatnak, melynek keretében lehetőség nyílt a helyi lakossággal történő közvetlen kapcsolatfelvételre: fórumokra, találkozókra, kérdőíves igényfelvételre.

A projekt keretében a tanulmányutakon összegyűjtött információk, tapasztalatok minél szélesebb körű átadására, megosztására a Helyi Támogatócsoporth elindította a Kondor Béla Közösségi Házban a **RE-Block Havanna Szabadegyetem** rendezvénysorozatát, amelynek 2014. I. féléves programja sikeresen lezajlott és folytatása tervezett.

A fenntarthatóság érdekében a Helyi Akciótervet az Önkormányzat képviselőtestülete is tárgyalja, és várhatóan 2014. évi őszi ülésén tudomásul veszi a benne foglaltakat.

A Havanna-lakótelepen EU-s és hazai forrásból 2020-ig várhatóan folytatódik a megkezdett **szociális célú városrehabilitáció**, amely projekt előkészítése 2014-2015 folyamán zajlik. Ebben az épített környezetet célzó és energetikai (infrastrukturális) beruházások mellett **kiemelt szerepet kapnak a társadalmi-szociális és a helyi közösség fejlesztését támogató (szoft) tevékenységek, akciók**.

I. Helyzetfeltárás

I.1. A Havanna-lakótelep elhelyezkedése, megközelíthetősége

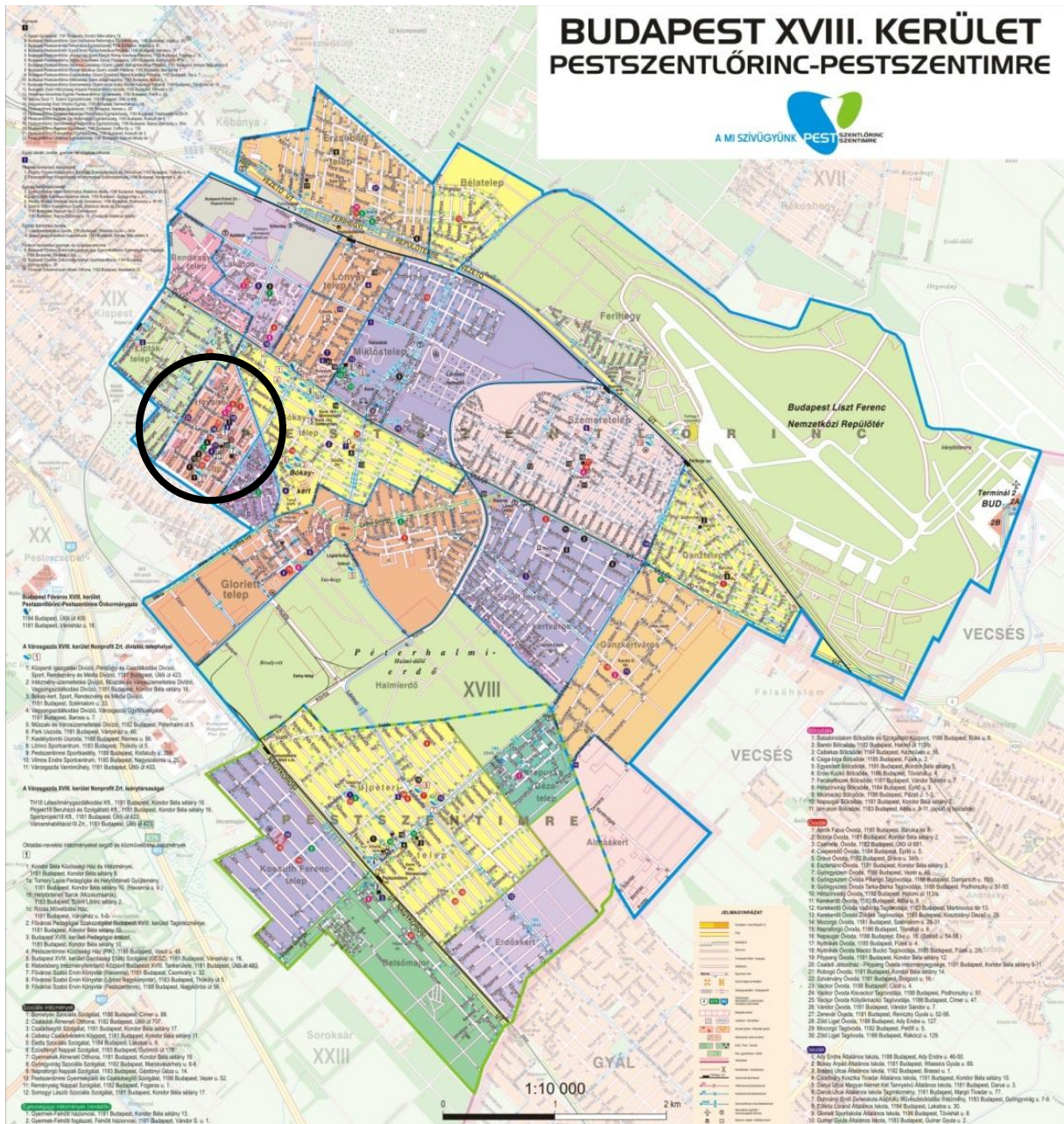
Az 1977 és 1985 között két ütemben, közel 60 hektáron felépített Havanna-lakótelep Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre területén található (1. ábra).

1. ábra: A Havanna-lakótelep elhelyezkedése

Forrás: Google Earth

A Fővárosi Önkormányzat 2012. december 12-én kelt, városrészeket megállapító rendelete alapján a lakótelep **önálló egységet alkot** a 23 kerületrész között¹ (2. ábra).

2. ábra: Budapest XVIII. kerület városrészi beosztás tematikus térképe

Forrás: Cartographia Kft., 2014. május

¹ A Havanna-lakótelep kerületrészben a 6.248 lakásos, házigyári technológiával épült lakótelep mellett több, összesen 188 db lakást magában foglaló földszintes és kétemeletes lakóház is található, melyek lakónépessége elenyésző arányú (2,4%) a lakótelepéhez képest.

A Havanna-lakótelep elhelyezkedése **a kerületen belül** is viszonylag **periférikus** (2. ábra), **Budapest egészét tekintve** azonban egyértelműen **külső, marginális helyzetű**, amelyet a „**falu a városban**” meghatározás is jól jellemez.

A **belső kerületekbe való eljutás** – közösségi közlekedéssel – **csak átszállással** lehetséges (a 3-as metró legközelebbi állomásáig a 136E jelzésű autóbuszt is igénybe kell venni, melynek 12-18 perces menetidejét gyakran befolyásolják a közúti forgalmi viszonyok), az utazás mintegy **45 percet** vesz igénybe.

A Havanna **kötőtpályás megközelíthetősége nem megoldott** (a 42-es villamosvonal jelenleg nem éri el a Havannát).

A lakótelepet a **Budapest – Lajosmizse vasútvonal 2 szintbeli keresztezéssel elválasztja** a Határ út térségétől. A lecsukott sorompónál minden **vonatáthaladáskor min. 10 perces várakozásra** kényszerülnek a közúton közlekedők (köztük a 136E jelzésű busz utasai is), melynek következtében a nagy forgalmú **Üllői úton gyakorta forgalmi dugók keletkeznek.**²

I.2. A Havanna-lakótelep társadalma

I.2.1. Demográfia, népesség

A népességszám alakulása

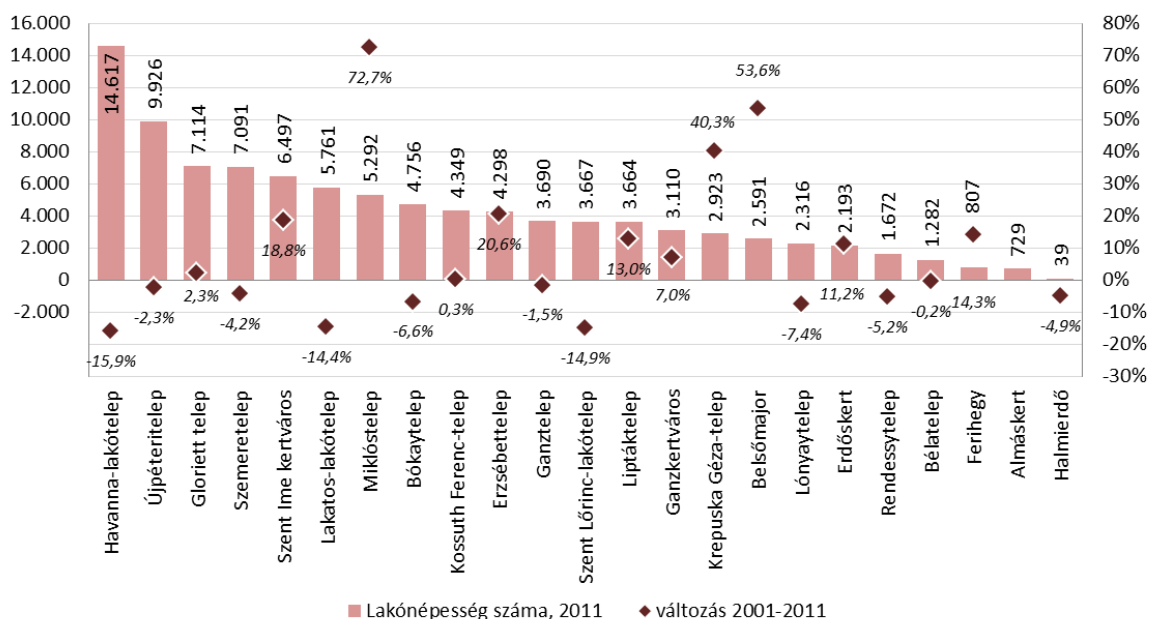
A 2001-es és 2011-es népszámlálások közötti időintervallumban Pestszentlőrinc-Pestszentimre lakónépessége³ 96.353 főről 98.499 főre, azaz 2,2 %-kal nőtt. A **kerület népességének közel egyharmada lakótelepeken lakik**, melyből a legnagyobb méretű **Havanna-lakótelep 14,9%-kal** részesedik.⁴

A lakótelep két népszámlálás között mért lakónépességi adatai jelentős eltérést mutatnak. Általánosságban kijelenthetjük, hogy a kerületi lakótelepek egy része jelentős lakosságvesztést szenvedett el, melyek közül a **Havanna-lakótelep csökkenése a legnagyobb**: 2001-es 17.377 fő lakónépessége 10 év alatt **15,9%-os** csökkenés mellett 14.617 főre zsugorodott (3. ábra). Az építés óta eltelt időszakon belüli változás azonban még ennél is nagyobb: a **80-as évek lakónépességéhez viszonyítva** mintegy **30%-os** lakosságcsökkenés történt a Havannán.

² A közúti közlekedési lehetőségek az említett forgalmi torlódások ellenére kielégítőnek mondhatók.

³ A lakcím nélküli hajléktalanok adataival.

⁴ A 23 kerületrész adatainak összehasonlítása esetenként – azok eltérő népességi súlya miatt - a valós helyzet kisebb torzulását eredményezheti.

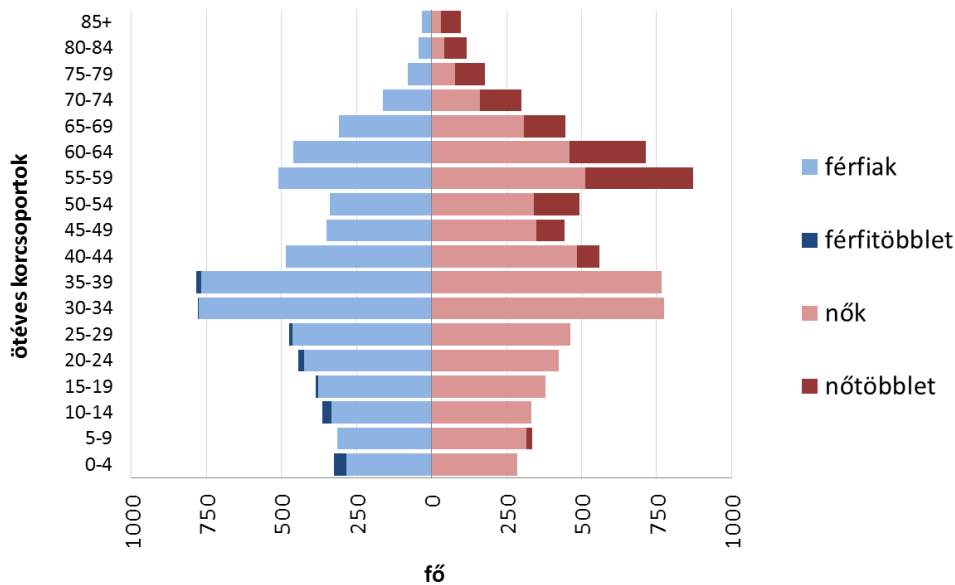

3. ábra: A XVIII. kerület városrészeinek népességszáma és annak változása, 2001-2011

Forrás: KSH

A népesség nemek és korösszetétel szerinti vizsgálata

Az elmúlt évtizedek magyarországi népesedési folyamatai a lakótelep korfáját is alapjaiban meghatározzák: a kitolódó gyermekvállalási életkor, valamint a lecsökkent számú vállalt gyermek okozta demográfiai apály helyi szinten is jól megfigyelhető (4. ábra). A korfa esetében az egyes korcsoportokba tartozók száma alapján további, kimondottan a Havannára jellemző speciális tulajdonságok is kimutathatóak. Az **55-64 éves összevont korcsoportba tartozók száma kiugróan magas**. Erre magyarázatot főként a 70-es évek végén és a 80-as évek elején átadott lakótelepi lakásokba egy szűkebb időintervallumon belül, **egyidejűleg beköltöző fiatalok magas aránya** adhat, akik egy része **azóta is lakótelepen él**. A **30-39 éves összevont korcsoport** tagjainak **kiemelkedő aránya** pedig ezen **első lakók gyermekei**, akik szintén **jelenleg is a Havannán élnek**. (Egedy Tamás kutatásai – megjelent: Szegregáció és városi kirekesztés a nagyvárosi lakótelepeken, Tér és társadalom 2001/1 – is ezt támasztják alá, miszerint: a Havannán tipikusnak mondható, hogy a már felnőtt, gyakran munkanélküli gyerekek a szülőikkel és fiatalabb testvéreikkel együtt maradnak, egy háztartásban élnek. Ennek a rétegnek a mobilitási esélyei a legszűkebbek a lakótelepen.)

4. ábra: A Havanna-lakótelep népességének nem- és korcsoportonkénti szerkezete, 2011

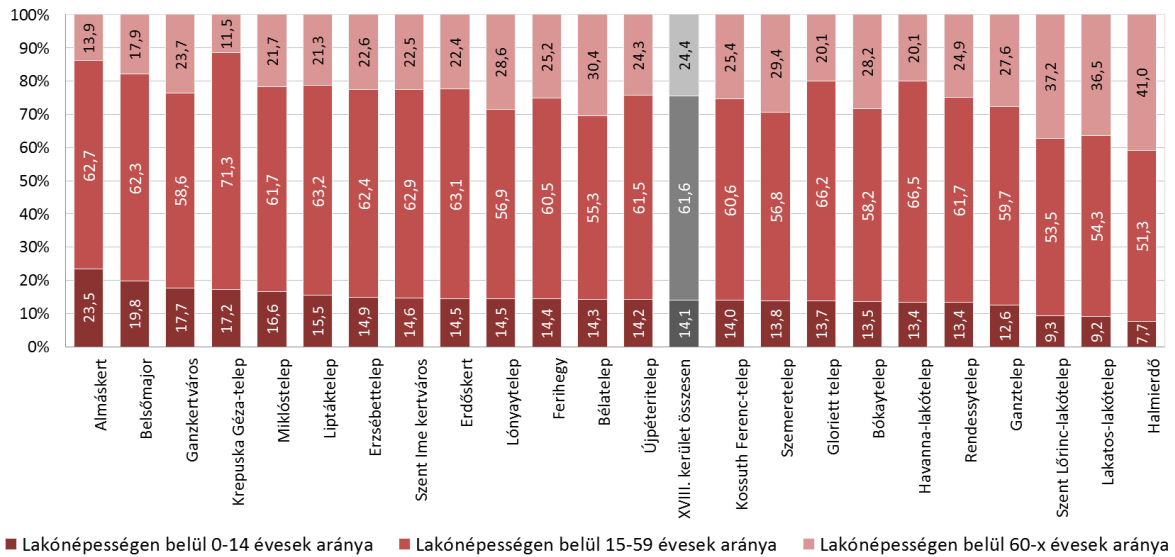
Forrás: KSH

A Havanna-lakótelep lakosságának kor és nemek szerinti összetételében a kerületihez hasonló jellemzők rajzolódnak ki: a **fiatalabb korcsoportok** (0-39 éves korúak) szinte mindegyikében **férfitöbbség** tapasztalható, amelynek mértéke a 0-4 éves korcsoportban 14%. A **nők** 40 éves kor felett már **nagyobb súllyal** reprezentáltak, **55 éves kor felett** a létszámbeli dominanciájuk különösen jelentőssé válik, majd **80 éves kor fölött számuk már háromszorosa a férfiakénak**.

Korcsoporti beosztás

A XVIII. kerület egyes lakótelepeinek **fenntarthatatlan a korszerkezete**: a Lakatos-lakótelep és a Szent Lőrinc-lakótelep lakossága meglehetősen öregszik, ezen kerületrészek fiatalokú népességének részaránya a 10%-ot sem éri el, ezzel szemben a 60 év felettek csoportjába a lakosság több, mint egyharmada tartozik. A lakótelepek között **relatív kedvező helyzetben** van a Havanna-lakótelep (fiatalokúak aránya 13,4%, 60 év felettek aránya 20,1%), melynek időskorú népességi aránya a XVIII. kerület értéke (24,4%) alatt marad; azonban az **időskorúak aránya 5 éven belül itt is jelentősen nőni fog** (lásd 4. ábra – korfa!)⁵.

⁵ A kerületrészben a 2011-es népszámlálás szerint az 55-59 éves korúak száma és aránya igen jelentős.

5. ábra: A kerületszámok népességének korcsoportos összetétele, 2011

(a 15 év alattiak aránya alapján csökkenő sorrendbe rendezve)

Forrás: KSH

A Havannára az utóbbi években **döntően a fiatalabb generáció tagjai** költöznek be: a háztartásfő a háztartások 60%-ában 44 évesnél fiatalabb. A **fiatal családok** sok esetben **első lakásukat itt vásárolják**, de anyagi helyzetük javulásával frekvenciátaltabb helyekre költöznek. A lakótelep **idősebb**, „első generációs” lakói jóval **kevésbé mobilak**, őket ráadásul az **ingatlanuk alacsony ára is ide köti**.

Eltartottsági ráták, öregedési index

A népesség különböző korcsoportjainak eltartottsági rátája főleg a helyi ellátórendszer fenntarthatóságának jellemzésére alkalmas.

A Havanna-lakótelepen a 60 év felettieknek a 15-59 éves korúakhoz viszonyított arányát kifejező **idős népesség eltartottsági rátája** – az aktív korú lakosság markáns túlsúlya következtében - **relatív kedvező**. A lakótelep **száz 15-59 éves lakosára 30 időskorú** személy eltartása hárul, szemben a XVIII. kerület kedvezőtlenebb mutatójával (40 időskorú/100 aktív korú). **Kedvező** továbbá az **eltartott népesség** (15 év alatti gyermek és 60 év feletti idős népesség összesített) **aránya** is: a kerületszám **100 aktív korújának 50 főt** kell eltartania.

A demográfiai jövő szempontjából kiemelt jelentőségű a népesség korösszetétele változásának és az elöregedés folyamatának legfontosabb indikátora az **öregedési index**. Az időskorú népességnek a gyermekkorú népességhez viszonyított aránya a lakótelepen **150%**. (A Helyi Esélyegyenlőségi Program alapján a kerületi öregedési index 2011-ben 124,7%).

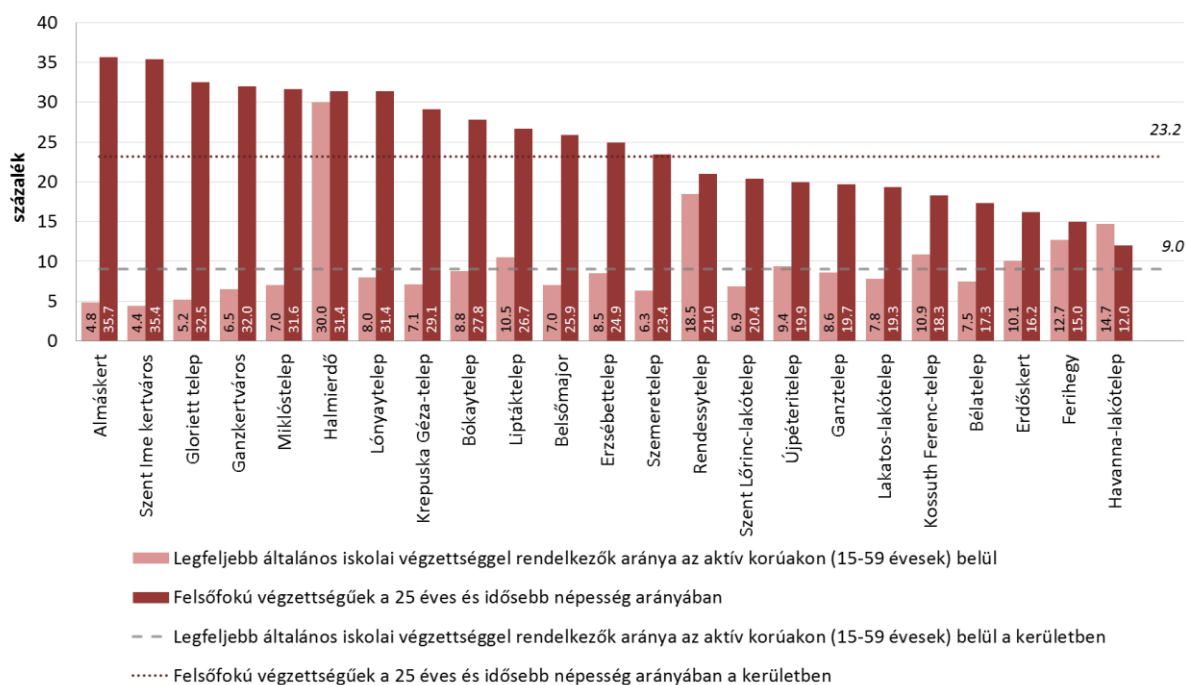
Ebből, valamint a kerületi arány két népszámlálás közti változásából (időskorúak arányának 3,9 százalékpontos növekedése mellett a 15 év alatti lakosok arányának 0,5 százalékpontos csökkenése)

megállapítható, hogy a kerülethez hasonlóan a Havanna-lakótelepnek is elsősorban az **előregedő lakosság** problémájával kell a jövőben szembenézni.

I.2.2. Képzettség

Iskolai végzettség a megfelelő korú népességén belül

A kerületek között markáns különbségek rajzolódnak ki a lakosság iskolai végzettségének vizsgálata során is: a legmagasabb **felsőfokú végzettségi arányokkal** az új beépítésű Almáskert és Szent Imre kertváros kerületek büszkélkedhetnek, amikkel éles ellentétben áll a Havanna-lakótelep mutatója: a kerület rész **nagyon alacsony, 12%-os** aránya csak kevéssel haladja meg a kerületi átlagérték felét, továbbá ezzel párhuzamosan relatíve **magas a legfeljebb nyolc általános iskolai osztályt végzett** aktív korú lakosok aránya (**14,7%**).

6. ábra: A népesség iskolai végzettsége a XVIII. kerület városrészeiben, 2011

Forrás: KSH

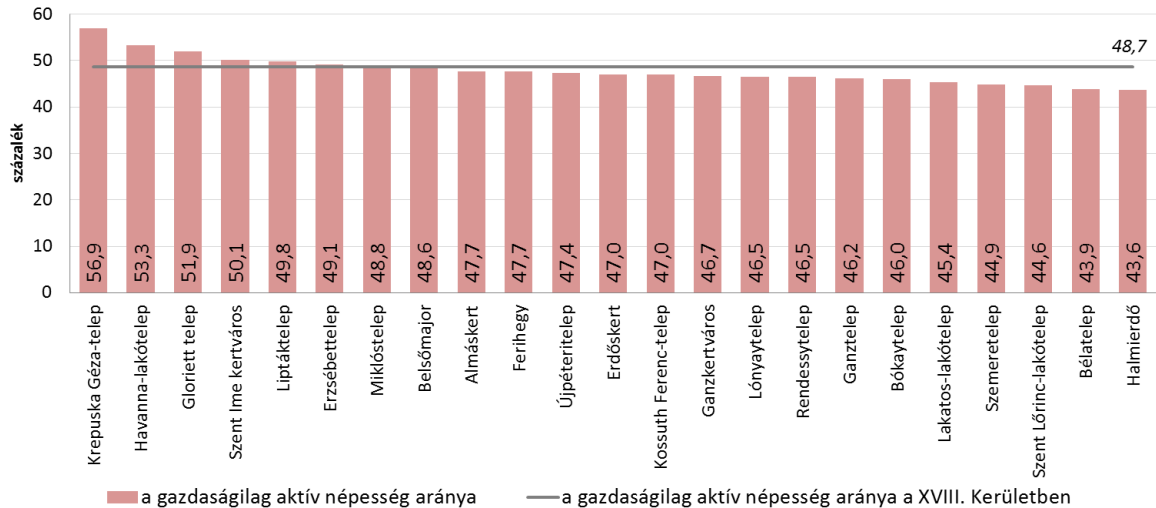
Összességében tehát a lakótelep lakossága döntően alacsony státuszú, akik megrekedtek a nehezen eladható, magas fenntartási költségű panellakásokban.

I.2.3. Foglalkoztatottság

Aktivitási arány

A XVIII. kerület **gazdasági aktivitási rátája** 48,7% átlagértéket mutat (2011), melynél a relatíve magas aktív korú népességű Krepuska Géza lakótelep (56,9%), Havanna-lakótelep (**53,3%**), valamint a

Gloriett lakótelep (51,9%) esetében találunk magasabb értéket (7. ábra). Összegezve, kerületi szinten a Havanna a 2. legnagyobb gazdasági aktivitási rátával rendelkezik.

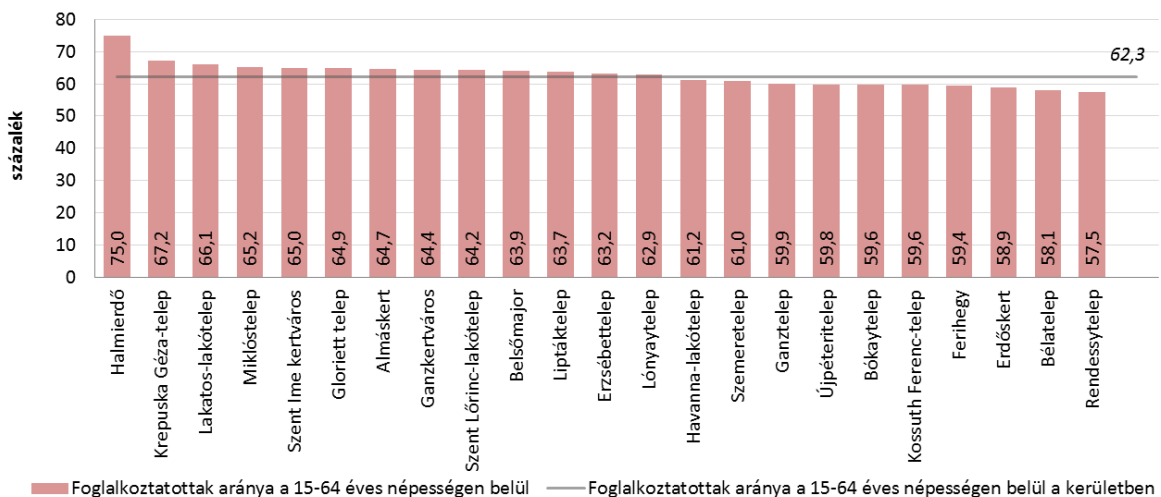

7. ábra: A gazdaságilag aktív népesség aránya a XVIII. kerület városrészeiben, 2011

Forrás: KSH. Az arány a lakónépességén belül értelmezett.

Foglalkoztatottsági arány

A 15-64 éves lakosságon belül értelmezett foglalkoztatottsági arány szoros kapcsolatban áll az aktivitási rátával és a területegység népességének korcsoportai összetételével. Az aktív korúak relatíve magas lakótelepi aránya indokolja a **kedvező 61,2%-os foglalkoztatottsági arányt**, ami megközelíti a kerület 62,3%-os átlagát (8. ábra).

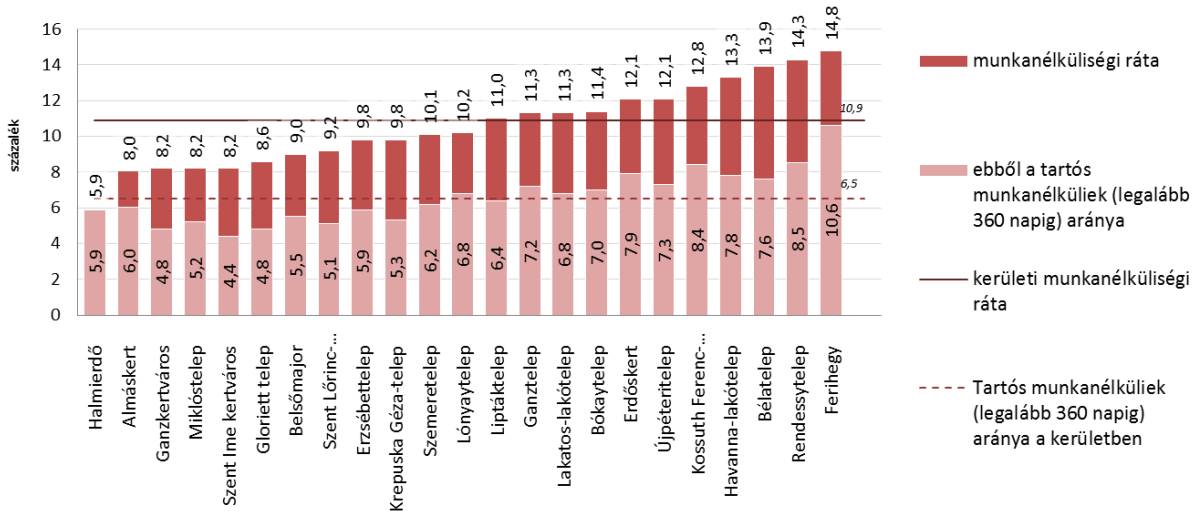
8. ábra: Foglalkoztatási arány a XVIII. kerület városrészeiben, 2011

Forrás: KSH

Munkanélküliség, tartós munkanélküliek

A **munkanélküliségi ráta** (a munkanélkülieknek a gazdaságilag aktív népességen belüli aránya) kerületi átlaga 2011-ben 10,9% (9. ábra) volt. A **Havanna-lakótelep 13,9%-os** értéke az egyik **legmagasabb, azaz az egyik legkedvezőtlenebb** a XVIII. kerületben.⁶

A munkanélkülieken belül a **tartós** (legalább 360 napig) **munkanélkülieknek** a teljes, gazdaságilag aktív népességen belüli aránya (**7,8%**) **szintén kedvezőtlenebb** a kerület egészének átlagánál (6,5%).

9. ábra: A munkanélküliek aránya a XVIII. kerület városrészeiben, 2011

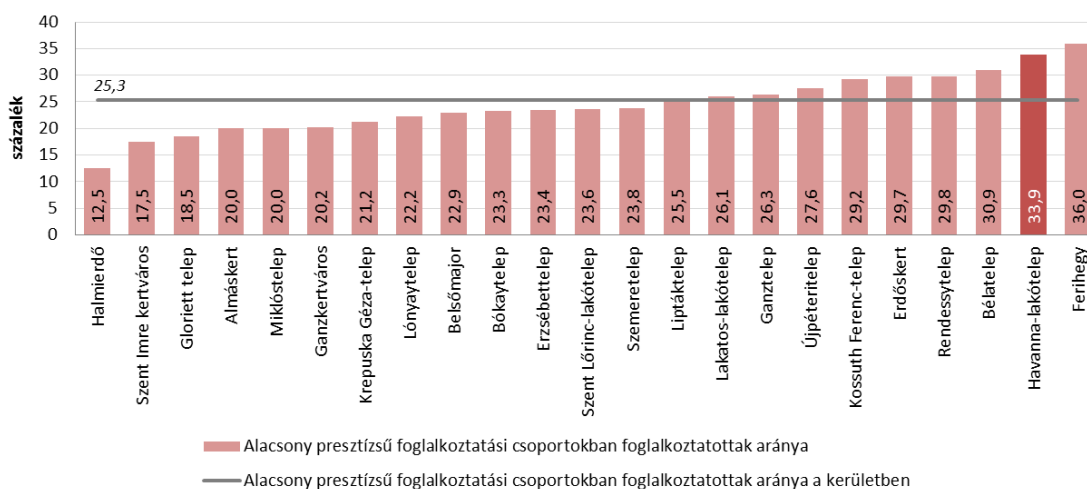
Forrás: KSH

Foglalkoztatottak

A KSH a 7., 8., és 9. kategóriájú foglalkoztatási főcsoportokat⁷ **alacsony presztízsűnek** ítéli. Az ezer főnél népesebb kerületrészek között a **Havanna-lakótelep értéke a legkedvezőtlenebb** (foglalkoztatott lakosságának **33,9%-a** végez alacsony presztízsű munkát), csak Ferihegy előzi meg kerületi szinten. A 10. ábra alapján megállapítható, hogy a négy másik kerületi lakótelep jelentősen kedvezőbb értékekkel rendelkezik.

⁶ A lakótelepét csak 3 viszonylag kisebb, 2.000 fő alatti népességszámú kerületrész mutatója múlja felül.

⁷ A FEOR-08 foglalkozási főcsoportjai alapján: 7 – Ipari és építőipari foglalkozások; 8 – Gépkezelők, összeszerelők, járművezetők; 9 – Szakképzettséget nem igénylő (egyszerű) foglalkozások.

10. ábra. Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya, 2011

Forrás: KSH

I.2.4. Jövedelmi viszonyok, életkörülmények

A jövedelmeket tekintve kijelenthető, hogy a Havanna-lakótelepen a budapesti átlagnál **szűkösebb anyagi helyzetű lakosság** él. Egy 2009-es felmérés során a Havannán élő családfők **52%-a** nyilatkozott úgy, hogy **háztartása havi nettó jövedelme 120 ezer Ft alatti**, közel 30%-é pedig 120-179 ezer Ft között mozgott. A válaszok alapján **jómódú** – havi nettó 300 ezer forinttal vagy ennél magasabb jövedelemmel rendelkező – **háztartások csupán 1%-ban** találhatóak a lakótelepen. *(Jelenleg nem rendelkezünk frissebb kutatási adatokkal ebben a témában.)*

I.3. A Havanna-lakótelep közintézményei

I.3.1. Nevelési és oktatási intézmények

A kerületi általános iskolák főként a **kerület északnyugati részén** találhatóak, ahol nagyobb a népsűrűség. A Havanna-lakótelep – Lakatos lakótelep – Miklóstelep – Gloriett telep négyszög által közrezárt területen **összesen 11 általános iskola** található (11. ábra). A kerületi **középfokú oktatási intézmények** területi elhelyezkedését pedig még ennél is nagyobb **koncentrálttság** jellemzi.

A Havanna-lakótelep intézményi ellátottsága megfelelő: területén számos nevelési és oktatási intézmény található.

Bölcsődék:

Egyesített Bölcsődék (Székhely) (1181 Budapest, Kondor Béla sétány 5.)

Egyesített Bölcsődék Napsugár Bölcsőde (1181 Budapest, Kondor Béla sétány 5.)

Óvodák:

Pestszentlőrinci Bóbita Óvoda (1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.)

Pestszentlőrinci Eszterlánc Óvoda (1181 Budapest, Kondor Béla sétány 3.)

Pestszentlőrinci Pitypang Óvoda (1181 Budapest, Kondor Béla sétány 12.)

Pestszentlőrinci Robogó Óvoda (1181 Budapest, Kondor Béla sétány 14.)

Speciális Oktató és Fejlesztő Intézmény (SOFI) (1181 Budapest, Kondor Béla sétány 4.)

Szent László Katolikus Családóvoda (1181 Budapest, Kondor Béla sétány 6.)

Pitypang Óvoda - Családi Játsszóház (a Pitypang Óvoda intézményegysége) (1181 Budapest, Kondor Béla sétány 9-11.)

Általános iskolák:

Csontváry Kosztka Tivadar Általános Iskola (1181 Budapest, Kondor Béla sétány 10.)

Kondor Béla Általános Iskola (1181 Budapest, Kondor Béla sétány 7.)

Speciális Oktató és Fejlesztő Intézmény (SOFI) (1181 Budapest, Kondor Béla sétány 4.)

Vörösmarty Mihály Ének-zenei Nyelvi Általános Iskola és Gimnázium (1181 Budapest, Vörösmarty Mihály utca 64.)

Középfokú oktatási intézmények:

Pestszentlőrinc-Pestszentimrei Felnőttek Gimnáziuma (1181 Budapest, Kondor Béla sétány 10.)

Speciális Oktató és Fejlesztő Intézmény (SOFI) - speciális szakiskola (1181 Budapest, Kondor Béla sétány 4.)

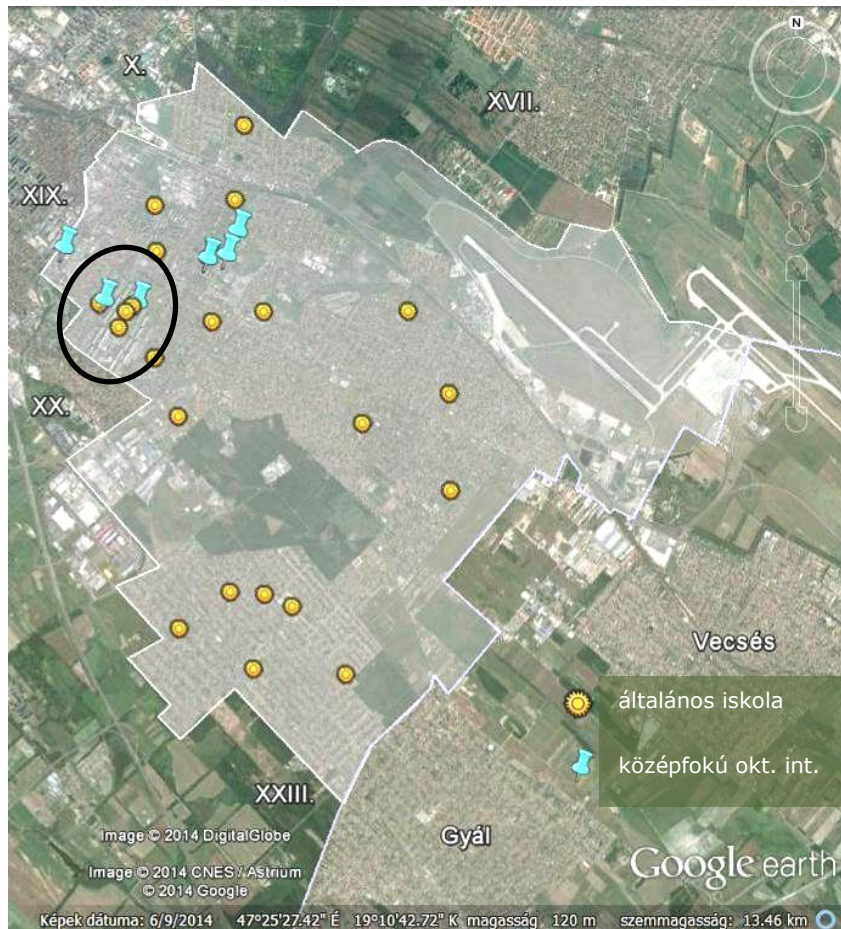
Vörösmarty Mihály Ének-zenei Nyelvi Általános Iskola és Gimnázium (1181 Budapest, Vörösmarty Mihály utca 64.)

Oktatási-nevelési intézményeket segítő intézmények:

Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat Budapesti XVIII. Kerületi Tagintézménye (1181 Budapest, Kondor Béla sétány 10.)

Budapest XVIII. Kerületi Pedagógiai Intézet (1181 Budapest, Kondor Béla sétány 10.)

Speciális Oktató és Fejlesztő Intézmény (SOFI) - pedagógiai szakszolgálat (1181 Budapest, Kondor Béla sétány 4.)

11. ábra: Az alap- és középfokú oktatási intézmények kerületi elhelyezkedése, 2014. augusztus 15.

Adatok forrása: Önkormányzat, alaptérkép forrása: Google Earth

I.3.2. Egészségügyi és szociális közintézmények a Havanna-lakótelepen

Egészségügyi intézmények:

Felnőtt Háziorvosi Rendelő (1181 Budapest, Kondor Béla sétány 13.)

Mentálhigiénés Központ (1181 Budapest, Kondor Béla sétány 13/b.)

Gyermek Háziorvosi Rendelő (1181 Budapest, Kondor Béla sétány 13/b.)

Védőnői Szolgálat (1181 Budapest, Kondor Béla stny. 13/b.)

Szociális, gyermekjóléti és családsegítő intézmények:

Csibész Családvédelmi Központ (1181 Budapest, Kondor Béla sétány 11.)

Csibész Családvédelmi Központ - Gyermekjóléti Szolgálat (1181 Budapest, Kondor Béla sétány 11.)

Csibész Családvédelmi Központ - Gyermekek Átmeneti Otthona (1181 Budapest, Kondor Béla sét. 19.)

Csibész Családvédelmi Központ - Családsegítő Szolgálat (1181 Budapest, Kondor Béla sétány 17.)

Somogyi László Szociális Szolgálat (1181 Budapest, Kondor Béla sétány 17.)

I.3.3. Közösségi és kulturális közintézmények, civil szerveződések

Közművelődési intézmények:

Kondor Béla Közösségi Ház és Intézményei (1181 Budapest, Kondor Béla sétány 8.)

Tomory Lajos Pedagógiai és Helytörténeti Gyűjtemény⁸

Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár (1181 Budapest, Csontváry utca 32.)

A Havannán tevékenykedő civil szervezetek:

ClubNetCet Internetes Ismeretterjesztő Egyesület (1181. Bp., Havanna u. 52.)

Együtt a Szeretet Útján Családovi Alapítvány (1181 Bp., Kondor Béla sétány 6.)

Életjel Alapítvány (1181 Bp., Kondor Béla sétány 4.)

Érted 2006 (1181 Bp., Kondor Béla sétány 13/b.)

Fénysugár Alapítvány (1181 Bp., Kondor B. stny. 18.)

Pihenés Otthona Alapítvány (1181 Bp., Csontváry u. 57.)

Szeretve Tanulni Egyesület (1181 Bp., Kondor Béla sétány 3.)

Szívvél Lélekkel Óvoda Alapítvány (1181 Bp., Kondor Béla stny. 14.)

Túlélésért Iskolai Alapítvány (1181 Bp., Kondor Béla sétány 10.)

Vidámság Háza Alapítvány (1181 Bp., Vörösmarty u. 64.)

Jövő Ifjúságáért Egyesület Civil Irodája (1181. Havanna u. 50.)

Jelentős az egyházak közösségformáló ereje és szociális segítő szerepe is:

Budapest-Pestszentlőrinc Havanna Lakótelepi (Szent László) Római Katolikus Plébánia (1181 Budapest, Kondor Béla sétány 6.)

Pestszentlőrinci Unitárius Egyházközség (1181 Budapest, Szervét Mihály tér 1.)

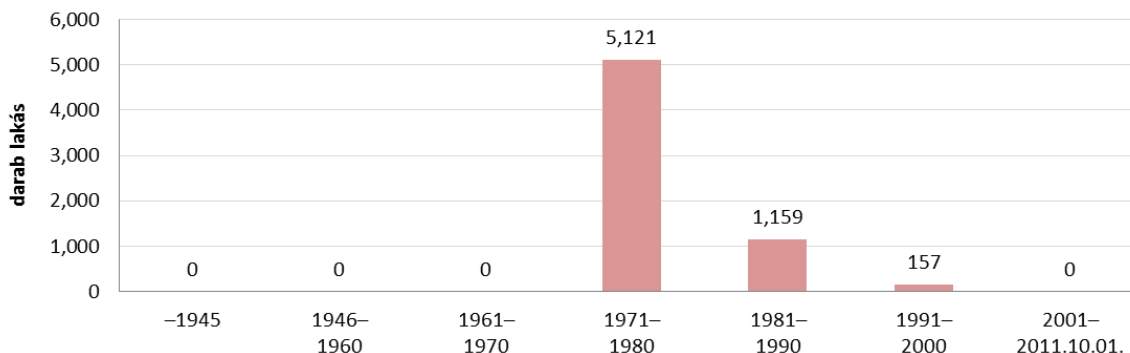
MPE Havanna Agapé Gyülekezet (1181 Budapest, Kondor Béla sétány 18.)

A lakótelepen működő **civil vagy lakossági szerveződések aktivitása, szerepvállalása a helyi közösség életében jelenleg gyenge**, kishatókörű, ezért erősítésre szoruló. A Re-Block projekt keretében megalakult Helyi Támogatócsoport felvállalt közösségfejlesztő tevékenységeket, pl. megszervezték a Havanna Szabadegyetemet is. *(Részletesebben lásd később).*

⁸ Pestszentlőrinc-Pestszentimre egyetlen kerületi fenntartású muzeális intézménye 2012 szeptembere óta a Kondor Béla Közösségi Ház tagintézményeként működik.

I.4. A Havanna-lakótelep lakásállománya

A 2011-es népszámlálás szerint a Havanna-lakótelepen **6.437 db lakás** található,⁹ amelyek döntő többségét (5.121 db) 1971 és 1980 között, több mint 20%-ukat a 80-as években adták át, de további elenyésző számú lakás készült a 90-es években is (12. ábra).

12. ábra: A Havanna-lakótelep lakásai építési évük szerint

Forrás: KSH

A népszámlálás szerint a **lakások 97%-a** (6.249 db lakás) **10 emeletes**, 2%-a (130 db) 2 emeletes és 0,9%-a (58 db) földszintes lakóházakban található.

A lakásállomány tulajdonosi szerkezetében – a rendszerváltást követő, privatizációs folyamatok¹⁰ következtében - a **magántulajdon** vált dominánssá: 2011-ben a lakott lakások **91,6%-a** (5.695 db lakás). A lakások átlagos alapterülete többnyire 50-59 m², és döntően kétszobásak.

Az **önkormányzati tulajdonú** lakások aránya **8,0%** (500 db lakás), míg egyéb intézmények, szervezetek 23 db lakással rendelkeznek. Az önkormányzati lakott bérlakások száma **491 db**, melyek döntő hányada 30-39 m² alapterületű, egyszobás. Jellemzőjük továbbá, hogy nem egy tömbben, illetve lépcsőházban, hanem viszonylag elszórtan helyezkednek el a lakótelepen, ami antiszegregációs szempontból kedvező.

A 2011-es népszámlálás alapján a **lakótelep lakásainak 3,4%-a (219 db) volt lakatlan**.

A havannai **lakások szinte kivétel nélkül összkomfortosak** (távfűtésűek), az alacsony komfortfokozatúak aránya elenyésző (0,4%).

⁹ Ez a XVIII. kerületi lakások egyhatoda.

¹⁰ A korábbi közösségi tulajdonú lakások jelentős része az elmúlt húsz évben főleg a bérlők részére eladásra került, kedvezményes áron és méltányos fizetési kondíciókkal.

I.5. A lakótelep energiagazdálkodása

I.5.1. Energiafelhasználás, energiahatékonyság

Pestszentlőrinc-Pestszentimre végső energiafogyasztási szerkezetében a **fosszilis energiahordozók**, valamint a részben ezekből termelt **villamos energia dominál**. A kerületben a Havanna-lakótelep mellett a Lakatos-lakótelepen biztosított a távhőszolgáltatás, amely felhasználóinak száma nagyfokú stabilitást mutat: a távfűtésbe bekapcsolt lakások száma a KSH statisztikái által elérhető adatok alapján csak kis mértékben csökkent - 2008 és 2012 között 23 lakással, ami a bekapcsolt lakások mindössze 0,3%-a.

	2008	2009	2010	2011	2012
Távfűtésbe bekapcsolt lakások száma (db)	8.760	8.737	8.734	8.734	8.737
Távhőellátásra felhasznált hőmennyiség a lakosság részére (Gigajoule)		322.272	335.749	295.481	282.238

A Havanna-lakótelep épületeinek jelentős része elavult: az ingatlanállomány energiahatékonysága alacsony szintű: jelentős részüknél a külső falazat és a tető hőszigetelő képessége leromlott, a gépészeti rendszerek és berendezések technológiája szintén elavult, a nyílászárók hőszigetelő képessége gyenge; a távfűtési fogyasztók esetében az átalányfizetés miatt gyakori a túlfogyasztás.

A kerületben és a lakótelepen jelenleg – az Önkormányzat utóbbi években tett erőfeszítése¹¹ ellenére is - relatíve **alacsony a megújuló energia-potenciál kihasználtsága** az európai uniós szinthez viszonyítva.

I.5.2. A lakótelepi ingatlanok energiahatékonysági célú felújítása

A Havanna-lakótelep épületeinek felújítására 2014. júniusa óta 3 pályázat is lehetőséget nyújt. Támogatások érhetőek el az iparosított technológiával épült épületek **széndioxid-kibocsátás csökkentést és energia-megtakarítást eredményező felújítására**; ezen épületek **energiatakarékos korszerűsítésére és környezetük felújítására**, valamint a távhővel ellátott lakóépületek **lakásonkénti hőfogyasztásának szabályozására és mérésére alkalmas eszközök beszerelésére** (Öko-program).

A pályázati forrásokra az 1992. július 1. előtt kiadott építési engedélyekkel rendelkező **társasházak és lakásszövetkezetek** saját tulajdonú épületeik, valamint a helyi **Önkormányzatok** saját tulajdonú bérházaik esetében pályázhatnak.

A projektek keretében a forráshoz jutás az alábbi tevékenységek esetében lehetséges: nyílászárók felújítása vagy cseréje, homlokzatok és födémek hőszigetelése, épületgépészeti rendszerek

¹¹ Az Önkormányzat 2011-ben sikeresen pályázott a Közép-Magyarországi Operatív Program, Megújuló energiaforrás felhasználás növelése c. Pályázati konstrukció keretében az épületek villamos energia igényének részbeni kiváltására napelemek alkalmazásával és 2013 márciusáig 5 rendszer került átadásra (3 db iskolán és 2 db hivatali épületen).

korszerűsítése és felújítása, valamint a megújuló energiafelhasználás növelése, a hagyományos energiahordozók megújuló energiaforrásokkal való helyettesítése.

I.5.3. Hulladék energetikai célú hasznosítása

A Havanna-lakótelep jelentős zöldfelülettel rendelkezik, az itt keletkező jelentős mennyiségű **zöldhulladék hasznosítása** (komposztálás), illetve **energetikai célú felhasználása** (biomassza) jelenleg megoldatlan.

A probléma kezelésére Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata vezetésével **nemzetközi projektet (RE-SEETies, honlapja: <http://www.re-seeties.eu/hu>) valósítanak meg 21 partnerrel** a Délkelet-Európai Támogatási Program keretében, amely az **energiahatékonyságra, a megújuló energiaforrásokra, valamint a hulladékkezelésre keres integrált** megoldásokat.

I.6. Lakókörnyezet, szolgáltatások elérhetősége

I.6.1. Szolgáltatások

A XVIII. kerület nyilvántartásában szereplő **kereskedelmi egységek** jelentős része a lakótelep tömbjei között húzódó **Kondor Béla sétányon** és a **Szervét Mihály téren** található, emellett azonban - a házak kialakításából fakadóan - az épületek földszintjén is számos kisebb-nagyobb önkormányzati és magán üzlethelyiséget alakítottak ki (főként a **Havanna utcában** és a **Csontváry utcában**). Jellemzően gyakran cserélődnek a bérlők és a szolgáltatások is, és napjainkban – részben a válság, részben pedig a bevásárlóközpontok megnyitása hatására - döntő többségük megüresedve, elhanyagoltan áll. A területen található továbbá egy **Spar**, egy **Penny Market**, valamint 2014 júniusa óta egy **CBA Príma** élelmiszerbolt is.

A lakótelepen **nincs színvonalasabb vendéglátóipari egység** (étterem, kávézó, cukrászda stb.), de a kocsmák száma is erősen megcsappant.

A lakótelep életének fontos színtere az egyik központi parkolóban kialakult **Havanna-piac**, egy több mint **húsz éve, szombatonként** működő, népszerű **heti vásár**. Itt szerzik be sokan az alapvető zöldség és gyümölcs szükségletüket, de emellett ma már számos más termék is megvásárolható. Eredetileg az őstermelők és a fogyasztók közvetlen összekapcsolása volt a cél, de ma már ez csak részben igaz. A piacot az Önkormányzat társasága felügyeli és üzemelteti. A kerület egyetlen nagyobb piaca a centrumban, a Havannától mintegy 2 km távolságra található; közösségi közlekedéssel nehezen, gépkocsival és kerékpárral könnyen megközelíthető.

A Havannán nem működik bank, azonban a lakosság által évtizedek óta hiányolt postai szolgáltatás – az Önkormányzat által felajánlott helyiségben – 2015-től megvalósul. A bérleti szerződés megkötése most van folyamatban.

I.6.2. Zöldterületek, kikapcsolódást nyújtó létesítmények

A Havanna-lakótelep szalagszerű panelháza közötti tágas teret **nagy zöldfelületek** foglalják el. Általánosan megfogalmazható probléma azonban a sportolási lehetőségek korlátozottsága és a meglévő sportpályák elavultsága és elhanyagoltsága. Kevés továbbá a közösségi tér, illetve ezeknek és a játszótereknek is szűk a korosztályi spektruma.

I.6.3. Parkolási lehetőségek

A 80-as évek óta jelentősen megnövekedett gépjárműállomány miatt a lakótelep egyes szakaszain **parkolási nehézségek** jellemzők, azonban a helyzet átlagosan így is kedvezőbb a főváros belsőbb területeinél, mivel a Havannán elfogadható távolságban a lakástól mindig található parkolóhelyek. A parkolási rend elavultságát jelzi azonban, hogy a járdákon, illetve egyéb közterületeken hagyott **járművek** gyakorta **nehezítik** meg a **gyalogosok közlekedését**.

I.6.4. Közbiztonság, imázs

A lakótelep **közbiztonsági helyzete az elmúlt években sokat javult**, ami elsősorban a **térfigyelő rendszer** fejlesztésének és a **rendőri jelenlétnek**, a Havannán kialakított körzeti megbízotti irodának (Csontváry utca 23.) köszönhető. A területen található továbbá a kerületi **közterület-felügyelet** központja (Kondor Béla sétány 1.) is. Korábban kifejezetten veszélyes helynek tartották a fővárosban, mely döntően hozzájárult a Havanna ma is részben fennálló, rossz imázsához. A tévhitet táplálják maguk az ittélők is, akiknek **továbbra is alacsony a szubjektív biztonságérzete**, bár a statisztikai adatok ezt már nem támasztják alá.

I.7. A Havanna-lakótelep SWOT analízise

I.7.1. A Havanna-lakótelep társadalmi helyzetének SWOT analízise

Társadalmi - szociális – közösségi eredetű erősségek	Társadalmi - szociális – közösségi eredetű problémák, gyengeségek
• Aktívan működő kulturális központ jelenléte (Kondor Béla Közösségi Ház) • Jól működő közoktatási alapszolgáltatások (Pitypang óvoda, Kondor iskola) • Jól működő családsegítő - szociális szolgáltatások (Csibész családsegítő, családi játszóház stb.) • Aktív egyházi jelenlét (több jelen lévő felekezet)	• Sok a rongálás, elhanyagolt a lakókönyezet, tulajdonosi szemlélet hiánya, érdektelen ittlakók • Előítélet az itt élőkkel szemben, a Havanna rossz imázsa • Fokozódó elszegényedés, szociális problémák • Nincs átfogó, valóban összetartó helyi közösség, érdektelen, motiválatlan lakók • Civil szervezetek kisszámú és kevésbé aktív jelenléte
Társadalmi - szociális – közösségi eredetű lehetőségek	Társadalmi - szociális – közösségi eredetű veszélyek
• Adott hely vagy közösség rossz imázsának mérsékelésére, eloszlására jó gyakorlatok keresése a partnerek segítségével • Helyi közösség aktivitásának felébresztéséhez, motiválásához, a közösség-fejlesztéséhez jó gyakorlatok keresése a partnerek segítségével • Aktívabb, önállóbb, önfenntartó civil szervezetek, közösségek kialakítása • Önkormányzati és civil szervezetek, valamint az egyház munkájának erősítése, együttműködés kialakítása	• Nehezen eloszlatható a bizalmatlanság lakók között • A fokozódó gazdasági nehézségek, az elszegényedés még inkább motiválatlanná teszi a helyi lakosokat • Romló fizetési fegyelem, bűnbakok keresése • A lakótelep imázsának további romlása, a szlömösödés veszélye • A közbiztonság romlása

I.7.2. A Havanna-lakótelep építészeti helyzetének SWOT analízise

Épített környezettel kapcsolatos erősségek	Épített környezettel kapcsolatos problémák, gyengeségek
• Szellős beépítés, sok zöld felület, gyalogos felületek • Működő Havanna piac • Kiépült térfigyelő rendszer • Rendelkezésre álló, hasznosítható üres helyiségek • Meglévő játszóterek • Összességében elegendő parkolóhely • A napenergia hasznosítására alkalmas tetőfelületek • Számos alapszolgáltatást biztosító, jól megközelíthető épület (bölcsőde, óvoda, iskola, középiskola, idősek napközi otthona stb.) • Hasznosítható építési telkek és közterületek	• Egyes, hiányzó alapszolgáltatások (távolabbi posta, kevés és elavult sportolási lehetőség, egyéb hiányzó szolgáltatások) • Üresen álló üzlethelyiségek, elhanyagolt portálok • Akadálymentesítés hiánya intézményeknél (pl. gyermekorvosi rendelő) • Rossz energiahatékonyságú épületek, részben elavult gépészeti berendezésekkel • Elavult közlekedésszervezés • A játszóterek és közösségi terek korosztályi kihasználhatóság szempontjából szűk spektrumúak
Épített környezettel kapcsolatos lehetőségek	Épített környezettel kapcsolatos veszélyek
• Évek óta üresen álló földszinti önkormányzati tulajdonú üzlethelyiségek hasznosítása • Megépült játszóterek/felnőtt játszótér jobb kihasználása • Több szabadtéri, nem nagy forrásigényű közösségi tér létesítése kamaszoknak és időseknek • Az üres területek hasznosítása • A közösségi közlekedés javítása, jobb kapcsolat a centrummal (42-es villamosvonal meghosszabbítása) • Az épületek fenntartási költségeinek csökkentése energiahatékonysági beruházásokkal	• A lakótelep a végrehajtott fejlesztések ellenére veszít a vonzerejéből és fokozatosan csak éjszakai szálláshellyé válik • A panellakások leértékelődése tovább folytatódik, az erősödő slumosodás, a környezet leépülése visszafordíthatatlanná válhat • Nagy létszámú társasházak fokozottabb eladósodása • Magas bérleti díjak/fenntartási költségek miatt az üzlethelyiségek nehezen hasznosíthatók

II. Helyi Támogatócsoport felállítása és működése

Az URBACT projektben résztvevő minden partner felállít és működtet egy-egy Helyi Támogatócsoportot (HTCS), melynek feladata, hogy a gyakorlati tapasztalatok városok közötti transznacionális cseréje a lehető legnagyobb hatást fejtse ki. A HTCS fő feladata, hogy összegyűjtse és bevonja a projektmunkába mindazon érintettei csoportokat, szereplőket, akik aktívan részt vesznek a Helyi Akcióterv (HAT) kidolgozásában.

A HTCS biztosítja a projekt keretében felmerült elképzelések életképességét, megvalósíthatóságát helyi szinten, továbbá – annak lezárulta után - az eredmények hosszabb távú fenntartásának is egyik fontos garanciáját jelenti.

Pestszentlőrinc-Pestszentimre Havanna-lakótelep Helyi Támogatócsoportja az alábbiak mentén szerveződött:

- A csoport összetétele függ az előzményektől, megoldani kívánt politikai kihívásokról, helyi realitásoktól;
- A csoport összetétele változhat, kifelé nyitottan működik;
- Helyi erőforrásokra támaszkodik.

Minden területről igyekeztek bevonni személyeket és szervezeteket, cselekvésre és tervezésre kész, motivált szereplőket, érdekelt feleket a hivatali, intézményi és a civil szférából egyaránt, annak érdekében, hogy

- a csoport képes legyen egy integrált cselekvési terv közös létrehozására, a megvalósításra biztosított finanszírozás hiányában is;
- az érdekelt feleknek valós érdeke fűződjön a megoldásra váró problémákhoz, illetve a gyakorlatba ültetendő cselekvési tervhez.

II.1. A Helyi Támogatócsoport szerepe és főbb feladatai a projektben

- Aktív együttgondolkodás az Önkormányzattal a Havanna változó arculatának kialakításában;
- Proaktív kezdeményezés;
- A projekt keretében megismerhető külföldi jó gyakorlatok megosztása egymással, ill. megismerése, alkalmazhatóságuk átgondolása, beépítése;
- Saját területről vagy egyéb (projekten kívüli) hazai jó példák ismertetése, becsatornázása a projektbe;
- Kommunikáció: kapcsolattartás a helyi érintettekkel (mindenki a maga területén), közvetítő szerep a helyi lakosság és az intézmények, döntéshozók között;

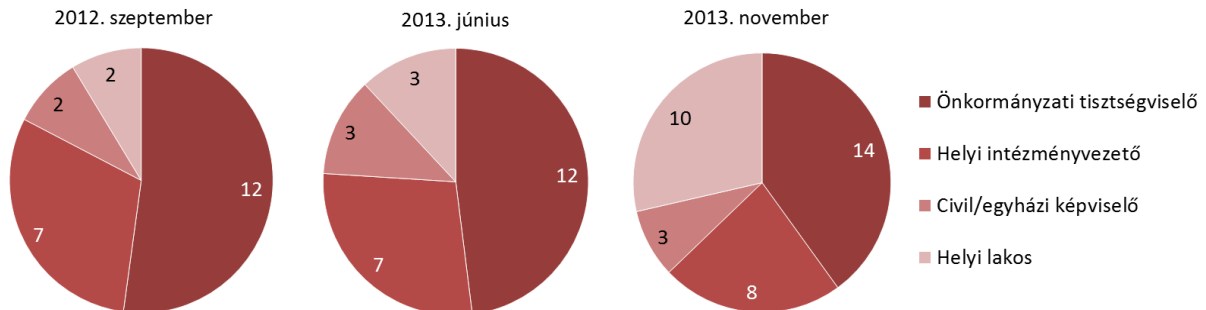
- A különböző fejlesztések, akciók helyi elfogadtatása érdekében önkéntes gyakorlati szervező munka vállalása – a közösen kialakított akcióterv alapján;
- A Havannán elinduló/folyó közös tervező munka folyamatos támogatása konkrét észrevételekkel, javaslatokkal, ötletekkel a Helyi Akcióterv elkészítése érdekében 2013. június és 2014. október között;
- Tettekben is megnyilvánuló, aktív részvétel a Helyi Akcióterv megvalósításában;
- A Helyi Akcióterv megvalósításának nyomon követése egyfajta helyi társadalmi kontroll

II.2. A HTCS tagságának alakulása, bővülése

Dátum	HTCS létszáma
2012. szeptember	23 fő <i>(12 önkormányzati tisztségviselő, 7 helyi intézményvezető, 2 civil/egyházi képviselő, 2 helyi lakos)</i>
2013. június	HTCS Koordinációs Team megalakulása 11 fővel
2013. június	Bővülő HTCS: 25 fő <i>(12 önkormányzati tisztségviselő, 7 helyi intézményvezető, 3 civil/egyházi képviselő, 3 helyi lakos)</i>
2013. november	Kibővített HTCS: 35 fő <i>(14 önkormányzati tisztségviselő, 8 helyi intézmény, 3 civil/egyházi képviselő, 10 helyi lakos)</i>

A HTCS bővülést szemléltetik – a fenti táblázat adatai alapján – az alábbi kördiagramok:

13. ábra: A HTCS összetétele, bővülése 2012. szeptember – 2013. november között

Forrás: A HTCS ülések jelenléti ívei

II.3. A HTCS ülések rövid tematikája, a Helyi Akcióterv készítéséhez alkalmazott módszertan

2012. szeptember 5. – HTCS alakuló ülése 23 taggal.

2013. június 6. – HTCS-n belül a Koordinátor Team (KT) megalakítása 11 fővel. Elnök: Csomó Tamás alpolgármester.

A KT dönt minden kommunikációs, módszertani és egyéb releváns kérdéstről, mely a projekt megvalósítását érinti. A Helyi Akcióterv tervezéséhez külső szakértőt vontak be, aki különösen a részvételi alapú, közösségi tervezési módszertanok alkalmazásában nyújt segítséget a KT-nek. A KT min. havonta egyszer, de szükség esetén gyakrabban is találkozik. A szervezést projektkoordinátor végzi.

A KT döntött a meglévő HTCS kibővítéséről. Stakeholder analízis módszerével azonosították a még lefedetlen célcsoportokat. **Kiemelt cél a helyi lakosok nagyobb arányú bevonása!**

A KT tagjai: önkormányzati esélyegyenlőségi felelős, városrehabilitációs felügyelőbizottság tagja, családvédelmi központ igazgatója, óvodavezető, közösségi ház igazgatója, városfejlesztési projektmenedzserek, területi képviselő, városigazgató, társasház-kezelési menedzser.

2013. június 12. - a 35 tagra kibővült Helyi Támogató Csoport aktívan részt vesz a Helyi Akcióterv kidolgozásában.

Műhelymunka keretében a HTCS tagjai a Havanna-lakótelepen fellelhető, különböző típusú - társadalmi-szociális, infrastrukturális stb. – **problémákat azonosították, rangsorolták** először egyénileg, majd véletlenszerűen kialakított 3-4 fős kiscsoportokban, végül közösen.

Konszenzusteremtés súlyozásos módszerrel, demokratikusan pontozással. (A HTCS által összeállított problémalistát lásd a III. pontban!)

2013. szeptember 5-6. – helyszíni szemle (Peer Review) a Havanna-lakótelepen. Ezt követte a tudásnagykövetek javaslatainak magyarra fordítása, táblázatba rendezése a helyi problémákhoz illesztve, majd a javaslatok közös megbeszélés a HTCS keretében, résztvevői visszacsatolással a javaslatok helyi alkalmazhatóságáról.

2013. szeptember 15. – Lakosság körében végzett **kérdőíves vizsgálat** a HTCS tagjainak aktív közreműködésével a Havanna Napok keretében. A meglévő problémák és megoldási javaslatok további felmérése.

2013. november 6. - HTCS Koordinátori csoport ülése. A **Havanna Napok megrendezésnek és lebonyolításának értékelése. Résztvevői beszámolók a partnereknél tett helyszíni látogatások (Peer Review-k) tapasztalatairól** sok fotóval.

2013. november 13. - Milyen beavatkozásokkal oldhatók, kezelhetők a Havannán meglévő problémák? - avagy „Havanna Kávéház” HTCS ötletbörze „World Café” közösségi tervezési módszerrel.

Az összejövétel célja az volt, hogy beszélgető-csoportokban (kávéházi asztaloknál) zajló közösségi műhelymunka keretében kiderüljön, milyen beavatkozásokkal oldhatók meg, illetve kezelhetők a Havannán meglévő, a korábbi HTCS találkozón azonosított problémák.

A beszélgetések a HTCS által korábban azonosított 5 legfontosabb probléma lehetséges kezelése köré szerveződtek, és 5 kávéházi asztalnál zajlottak, ahol az asztaltársaság időről-időre kicserélődött, így többirányú véleménycserére volt lehetőség. Az asztalgazda a KT 5 tagja volt.

A témák a következők voltak:

- **Közbiztonság és imázs**
- **Lakókörnyezet: lakók és környezetük**
- **Helyi közösség építése**
- **Társasházi ügyek**
- **Épített környezet és szolgáltatások**

Egybehangzóan nagyon sikeres volt az eddig ismeretlen Havanna Kávéház módszer, ezért tervezett még további hasonló rendezvény is tavasszal.

2013. novembertől a Havanna Kávéház nyomán megalakult **négy Tematikus Akciócsoport**:

1. **Közbiztonság és imázs**
2. **Helyi közösség építése**
3. **Társasházi ügyek**
4. **Épített környezet és szolgáltatások,**

melyek folyamatosan dolgoznak, és rendszeres találkozókat tartanak annak érdekében, hogy az azonosított problémákból meghatározott célkitűzésekhez beavatkozásokat határozzanak meg – minden akciócsoport a saját területéhez.

2014. január–március: a HTCS tagjai az azonosított problémák alapján **célfát** alkottak, melyet többször pontosítottak. (Lásd VI. pont – Célrendszer!)

2013. november és 2014. június között a HTCS folyamatosan megvitatta az egyes akciócsoportok javaslatait, súlyozta azokat, majd közösen kialakított egy munkaközi végleges változatot, melyet **2014. július-augusztus** folyamán Böhönyey Ágnes URBACT vezető szakértő és Jan Fasselt gelsenkircheni tudásnagykövet írásban is véleményezett.

2014. szeptember: A HTCS megvitatta a kapott jobbító javaslatokat, kiegészítéseket és véglegesíti a HAT-ot, ezt követően 2014. őszi folyamán a HTCS benyújtja az Önkormányzati Képviselőtestületnek elfogadásra.

II.4. Tudásmegosztás: RE-Block Havanna Szabadegyetem

2014. január-május között rendezték meg a **RE-Block Havanna Szabadegyetemet**, mely egy ingyenes előadássorozat a Helyi Támogatócsoport, valamint a széles helyi nyilvánosság, a Havanna lakossága részére. Házigazda: Csomó Tamás alpolgármester, HTCS elnök; moderátor: Kiss Róbert területi képviselő.

A szabadegyetem célja a **projekt partnereknél megtekintett, illetve más külföldi és hazai példák, jó gyakorlatok megismertetése a helyi közösséggel, disszemináció.** Ezt követően helyi alkalmazhatóságuk megvitatása, a releváns gyakorlatok beépítése részben vagy egészben a Helyi Akciótervbe. Külön hangsúlyt kapott a külföldi tudásnagykövek és az URBACT vezető és tematikus szakértők tapasztalatainak kiaknázása. A 45-60 perces előadásokat moderált beszélgetés követte, ahol minden résztvevő feltehetette kérdéseit, megoszthatta véleményét, javaslatait a többiekkel - kávé és sütemény mellett.

2014. tavaszi szemeszter témái voltak:

- **2014. január 22.** – A közbiztonság javítását szolgáló építészeti megoldások az európai lakótelepeken (előadó: Benkő Melinda PhD építész, tanszékvezető, RE-Block tudásnagykövet)
- **2014. február 12.** – A közösségfejlesztés lehetőségei – Jó példák négy európai partnervárosból: Malaga, Salford, Gelsenkirchen, Magdeburg (előadó: Böhönyey Ágnes URBACT II. RE-Block vezető szakértő)
- **2014. március 19.** – A nagy lakótelepek keletkezése, tündöklése, bontása vagy felújítása - európai példák (előadó: Tosics Iván szociológus, URBACT tematikus szakértő)
- **2014. április 23.** – Vonzások és taszítások – Mitől válik vonzóvá egy lakótelep? A RE-Block projekt partnerek jó gyakorlatai (előadó: Hunyadi István városigazgató, projektmenedzser és Dombrádi Krisztián PhD, RE-Block tudásnagykövet)
- **2014. május 29.** – „Kint és bent a földszinten” – a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Építésmérnöki Karának urbanista mesterszakos építésmérnök hallgatóinak tanulmánytervei a Havanna-lakótelep jövőbeli fejlesztéséhez

A RE-Block Havanna Szabadegyetemnek tervezett őszi szemesztere is, amelynek szervezése most van folyamatban.

III. A problémák azonosítása

A projekt keretében a Havanna-lakótelep helyzetének javítása érdekében létrejött Helyi Támogató-csoport tagjai az URBACT program által kidolgozott Eszköztár felhasználásával interaktívan, külső moderátor bevonásával azonosították főbb problémákat, melyek súlyozással, fontossági sorrendben a következők *(zárójelben az azonosított probléma rövid magyarázata, értelmezése)*:

- 1. Elhanyagolt lakókörnyezet, sok rongálás** (Az épületek közösségi területeinek elhanyagoltsága, a közterületi bútorok gyakori megrongálása, a közösségi tulajdon tiszteletének hiánya, falfirkálás, lopások.)
- 2. Tulajdonosi szemlélet hiánya** (A lakások kevesebb, mint 10%-a önkormányzati bérlakás, ezek bérlői, illetve a magántulajdonban lévő lakások bérlői tulajdonosi szemléletének hiánya. Az itt lakókat átmenetinek/rövid idejűnek gondoló lakók közömbössége a környezetük iránt.)
- 3. Infrastrukturális hiányosságok** (pl. posta a szomszéd kisebb lakótelepen található, korlátozottak a vásárlási, szórakozási és sportolási lehetőségek, elhanyagoltak és elavultak a sportpályák)
- 4. Rossz energiahatékonyságú épületek** (Az épületek jelentős részénél a külső falazat és a tető hőszigetelő képessége leromlott, a gépészeti rendszerek és berendezések elavult technológiájúak, a nyílászárók elavultak.)
- 5. Motiválatlan, érdektelen lakók** (Sokan nem terveznek hosszú távra, így nem látják értelmét a beruházásoknak, az épületek minősége javításának.)
- 6. Társasházkezelés hiányosságai** (A társasházakat különböző megbízottak kezelik, így nem egységes a szemléletük, sokan nem érzik a megfelelő gondosságot.)
- 7. A Havannán lakók nem vigyáznak a tisztaságra** (Sok lakó nem tiszteli a közterületeket, nem érzi fontosnak a környezet minőségét.)
- 8. Kevés a közösségi tér** (Kevés az olyan közösségi tér, amely lehetőséget adna a különböző, eltérő igényű társadalmi csoportok tevékenységére.)
- 9. Előítélet az itt élőkkel szemben** (Rossz „image”: A budapesti felmérések rendszerint azt igazolják vissza, hogy a Havanna-lakótelep az egyik legalacsonyabb presztizsú lakótelep. Ez nemcsak a közbeszédben, hanem a lakások árszínvonalában is visszaigazolóódik. A korábbi rossz közbiztonsági adatok makacsul táplálják ezt a hiedelmet.)
- 10. Falu a városban** (Sokan nem tekintik a Havanna-lakótelepet a kerület, illetve a főváros szerves részének, így egyfajta elszigeteltséget éreznek.)
- 11. Fokozódó elszegényedés, szociális problémák** (A lakók jelentős része mindennapi megélhetési problémákkal küzd, ezért rendszertelenül/nem fizetik a közműdíjakat, bérleti díjakat, társasházi közös költségeket. A rossz példa a többi lakó számára negatív motiváció.)
- 12. Az itt lakók nem ismerik a Havanna értékeit és nem ismerik egymást sem** (Sokaknál érzékelhető egyfajta érdektelenség mind a lakótelep, mind a város ügyei iránt. A közömbösséget a választási adatok is alátámasztják.)

- 13. Nincs átfogó helyi közösség** (Hiányzik az egész lakótelepet átfogó civil kezdeményezésű érdekvédelmi szervezet, amelyik megfelelő hitelességgel bírna a lakók felé és megfelelő tárgyaló partnere lehetne az Önkormányzatnak.)
- 14. Olcsó ingatlanárak a Havannán** (A relatíve alacsony lakásárak ugyan könnyebbé teszik a vásárlást, ám rombolják a lakástulajdonosok hitét abban, hogy valamilyen értékkel bír a tulajdonuk. Az alacsony árszínvonal rombolja továbbá a lakótelep imázsát és tovább táplálja az alacsony presztízst.)
- 15. Elavult közlekedés-szervezés** (Kevés és sokszor nehézkes közösségi kapcsolat a főváros centrumával, illetve a kerületi centrummal. Az eredeti, tervezett parkolási rend hamar felborult, így jelenleg az autók foglalják el a gyalogos közlekedésre szánt felületek jelentős részét. A lakók szeretik a maguk közelében és látótávolságban tudni a lakások utáni másik fontos értéküket, a gépkocsit.)

IV. A Helyi Akcióterv elkészítéséhez felhasznált hazai és nemzetközi példák, jó gyakorlatok

2013 közepétől a RE-Block projekt a tapasztalatcsere fázisába lépett. A partnervárosok által küldött ún. tudásnagykövetek mindegyik célterületen látogatást tettek, és ott a helyi igényekre, feltárt problémákra vonatkoztatva osztották meg saját tapasztalataikat, helyi megoldásaikat, hogy ezzel segítsék a partner-lakótelep, így a Havanna fejlesztését.

A Havannán tett helyszínbejárásra 2013. szeptember 4-6. között került sor. A HTCS tagjai összegyűjtötték és ismertették a nehézségeket, amelyek meghatározzák a Havanna mindennapjait, valamint a tudásnagykövetekkel olyan intézményekhez és szervezetekhez látogattak el, amelyek fontos szerepet töltenek be a lakótelep életében. A felmerült problémákra a szakértők számos megoldást javasoltak, melyeket a HTCS képviselőinek alkalma volt mérlegelni és a rendelkezésre álló erőforrások, illetve helyi viszonyok figyelembevételével szelektálni közöttük.

Az elkészült Helyi Akcióterv beavatkozásaira az alábbi külföldi példák hatottak inspirálólag:

- Rendszeres kis költségvetésű közösségi programok (pl. sportnapok, közös főzés) illetve szolgáltatások szervezése, az esemény koordinálása (Vilnius),
- Elavult játszóterek felújítása; sportolásra, időtöltésre alkalmas terek kialakítása a tizenéves/tinédzser korosztály számára (Vilnius és Magdeburg),
- Közvetlen kapcsolattartás a lakossággal (pl. Havanna Magazin elindítása), Havanna Weboldal és Közösségi oldalak (Facebook, Twitter) szerepének erősítése a helyi kommunikációban a fiatalok és az intézmények aktív részvételével (Salford),
- A „faluk a városban” szemlélettel való szakítás: a lakótelep város szerves részeként való értelmezésének erősítése segítheti a fiatalok megtartását (Róma),
- Közösségi Kert kialakítása a lakótelepen (Malaga),
- „Szakma” tanulására alkalmas helyszín kialakítása, mely akár munkahelyhez segítheti az itt élő fiatalabb korosztályt (Salford),
- Lokálpatriotizmus erősítése és a lakótelep új arculatának kialakítása a helyi közösség bevonásával (Magdeburg és Gelsenkirchen),
- Lakóközösségi civil menedzsment szervezet felállítása; lakóközösségi/területi menedzsment alkalmazása a célterületen: A menedzsment szociális jellegű és várostervezési feladatokat is ellát, ösztönzi a közösség részvételét a lakótelepet érintő ügyekben, valamint segíti a lakótelep megismertetését a kerületben, illetve a város egészében. (Magdeburg és Gelsenkirchen).

V. A Helyi Akciótervhez illeszkedő, meglévő stratégiák, politikák, programok

V.1. Környezeti és infrastrukturális fejlesztések

V.1.1. IVS (2009)

- a. **Bevezető:** A 2007-13-as időszakra vonatkozó középtávú fejlesztéseket tartalmazza. A jelenlegi IVS a Havanna-lakótelepet, mint fejlesztendő akcióterületet nevesíti, azonban egyik hiányossága, hogy nem középtávon készít stratégiát, hanem rövidtávon, projektszerűen ismerteti a fejlesztéseket.
- b. **Kapcsolódási pontok a HAT-hoz (azonosított problémák és cselekvési területek szerint):** A meglévő IVS (mivel a 2014. év utáni időszakra nem vonatkozik) nem tartalmazza a RE-Block projekt keretében a HTCS által az infrastrukturális (Épített környezet/Szolgáltatások) Helyi Akciótervben kidolgozott tervezett beruházásokat (felsorolás elérhető a hosszabb anyagban).
- c. **Ajánlások:**
 - i. Az IVS-t (és benne az Anti-szegregációs Tervet) felül kell vizsgálni!
 - ii. Az IVS megújítása, újragondolása, a kerület megalapozó vizsgálata és fejlesztési koncepciójának elkészítése alapvető feltétel az EU-s forrásfelhasználás érdekében. Javasoljuk, hogy az új ITS-ben középtávon, egészen 2020-ig kerüljön kidolgozásra a Havanna akcióterületi fejlesztési stratégia, valamint ne rövidtávú projekt, hanem középtávú program (több ütemű projektek) kerüljön kidolgozásra.
 - iii. A Helyi Akcióterv véglegesítésekor javasoljuk, hogy a Fővárosi Közgyűlés által 2014. június 30-án elfogadott Tematikus Fejlesztési Programok szociális városrehabilitációs beavatkozásait és programdokumentumait vegye figyelembe. Elérhető [itt](#).

V.1.2. Gazdasági Program

- a. **Bevezető:** A Gazdasági Program lejárt. A Program 6.2. *Területfejlesztés és követendő irányai: infrastruktúra (közlekedés, közmű) és intézmény-fejlesztési elképzelések* c. fejezete foglalkozik fejlesztési kérdésekkel, azonban nem határoz meg projekteket, konkrét fejlesztéseket rövid és középtávon, helyette koncepcionálisan fogalmaz meg fejlesztéseket.
- b. **Kapcsolódási pontok a HAT-hoz (azonosított problémák és cselekvési területek szerint):**
 - i. Egész kerületre vonatkozó forgalomtechnikai felmérés → 1.4. Közlekedési infrastruktúra fejlesztése, bővítése, átalakítása
 - ii. Fel kell mérni az önkormányzati ingatlanvagyonot és az eddig nem hasznosított barnamezős ingatlanokat → 1.2. Hatékonyabb városüzemeltetés és 1.5. Megfelelő számú, minőségű többfunkciós külső és belső közösségi tér létrehozása
 - iii. Meg kell vizsgálni az alternatív energianyerési lehetőségeket. → 1.1. A lakótelep közintézményei és társasházai/lakásai energiafelhasználásának hatékonyabbá tétele
- c. **Ajánlások:**
 - i. Tekintettel arra, hogy a program lejárt, szükséges új program készítése a következő időszakra.

V.1.3. Környezetvédelmi program

- a. **Bevezető:** 2013-ban készült, 2017-ig tart. A programban lévő, a zöldterület gazdálkodásra, a települési környezet tisztaságára, a hulladékgazdálkodásra, a csapadékvíz elvezetésre, a környezeti nevelésre, az energiagazdálkodásra vonatkozó koncepcionális elvek és célkitűzések összhangban vannak a Havanna-lakótelepre vonatkozó rövid és középtávú fejlesztési elképzelésekkel.
- b. **Kapcsolódási pontok a HAT-hoz (azonosított problémák és cselekvési területek szerint):**
 - i. 1.1. A lakótelep közintézményei és társasházai/lakásai energiafelhasználásának hatékonyabbá tétele
 - ii. 1.2. Hatékonyabb városüzemeltetés
- c. **Ajánlások:** A program módosítása nem szükséges.

V.1.4. Zöldfelület-gazdálkodási koncepció

- a. **Bevezető:** A zöldfelület gazdálkodási koncepció 2011-ben került elfogadásra, ezután minden év április 30-ig kell frissíteni.
- b. **Kapcsolódási pontok a HAT-hoz (azonosított problémák és cselekvési területek szerint):**
 - i. A lakótelepi úszótelkeket övező előkertek gondozása, fejlesztése
 - ii. A lakótelepeken jelentős a kitaposott pázsitterület, amelynek csökkentése érdekében a tipegőlapos utakat kell építeni az érintett szakaszokon
 - iii. Értékes, gondozott növényállomány található a Vörösmarty u., Barcsay u. sorházak kertjeiben, ezek védelme kiemelten fontos.
 - iv. Az előbbi három pont mind a 1.5. Megfelelő számú, minőségű többfunkciós külső és belső közösségi tér létrehozása – ponthoz kapcsolódik
- c. **Ajánlások:** A koncepció módosítása nem szükséges.

V.1.5. Budapest XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Közlekedésfejlesztési koncepciója

- a. **Bevezető:** A koncepció 2009-ben készült. A lakótelepre ma is érvényes célkitűzéseket fogalmaz meg, pl. forgalomcsillapítás, lakó-pihenő övezetek kijelölése; a telepet az új városközponti elemként jellemzi (pl. piaci funkció), melynek tükrében megközelítési útvonalai alulméretezettek. A koncepció tartalmazza a tervezett 42-es villamos meghosszabbítását, ami igényli a Csapó utca meglévő szűkületének megszüntetését, ezzel a Havanna-lakótelep fő tengelyének működőképessé tételét.
- b. **Kapcsolódási pontok a HAT-hoz (azonosított problémák és cselekvési területek szerint):** 1.4. Közlekedési infrastruktúra fejlesztése, bővítése, átalakítása
- c. **Ajánlások:** A koncepció áttekintése javasolt.

V.2. Helyi közösségfejlesztés, társadalmi bevonás erősítése

V.2.1. Helyi Esélyegyenlőségi Program

- a. **Bevezető:** A Helyi Esélyegyenlőségi Program rögzíti az esélyegyenlőség/esélyteremtés érdekében szükséges feladatokat az adott településen. Az Önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait (pl.: Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településrendezési terv).
- b. **Kapcsolódási pontok a HAT-hoz (azonosított problémák és cselekvési területek szerint):** A program külön kitér a kerületiek erős kötődésére a városrészhez, amely jelentős társadalmi-szervező-fejlesztő energiákat szabadíthat fel. Ezért a tervben rögzített cél, hogy továbbra is támogatni kell a nagyszámú civil és szakmai szervezeteket, tudatosan össze kell fogni munkájukat, véleményeiket pedig érvényesíteni és megjeleníteni az egyes programok megvalósítása során.
A HAT vonatkozó pontjai: 2.2. Aktív és kezdeményező helyi közösségek kialakulásának megalapozása és 2.3. A Havanna imázsának javításával összetartó helyi közösség kialakítása
- c. **Ajánlások:** A koncepció friss, 2013 végén került kidolgozásra. Nincs szükség változtatásra.

V.2.2. Közoktatási Esélyegyenlőségi Program

- a. **Bevezető:** A program szintén az egész kerületre vonatkozik, prioritása az oktatási egyenlőtlenségek mérséklése, azaz az egyes iskolák infrastrukturális és szakmai fejlesztési munkája közötti különbségek, illetve a halmozottan hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű tanulók tanulmányi teljesítményének előmozdítása kapcsán kimutatható különbségek csökkentése.
- b. **Kapcsolódási pontok a HAT-hoz (azonosított problémák és cselekvési területek szerint):** Nem releváns.
- c. **Ajánlások:** Nem releváns.

V.2.3. A Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció

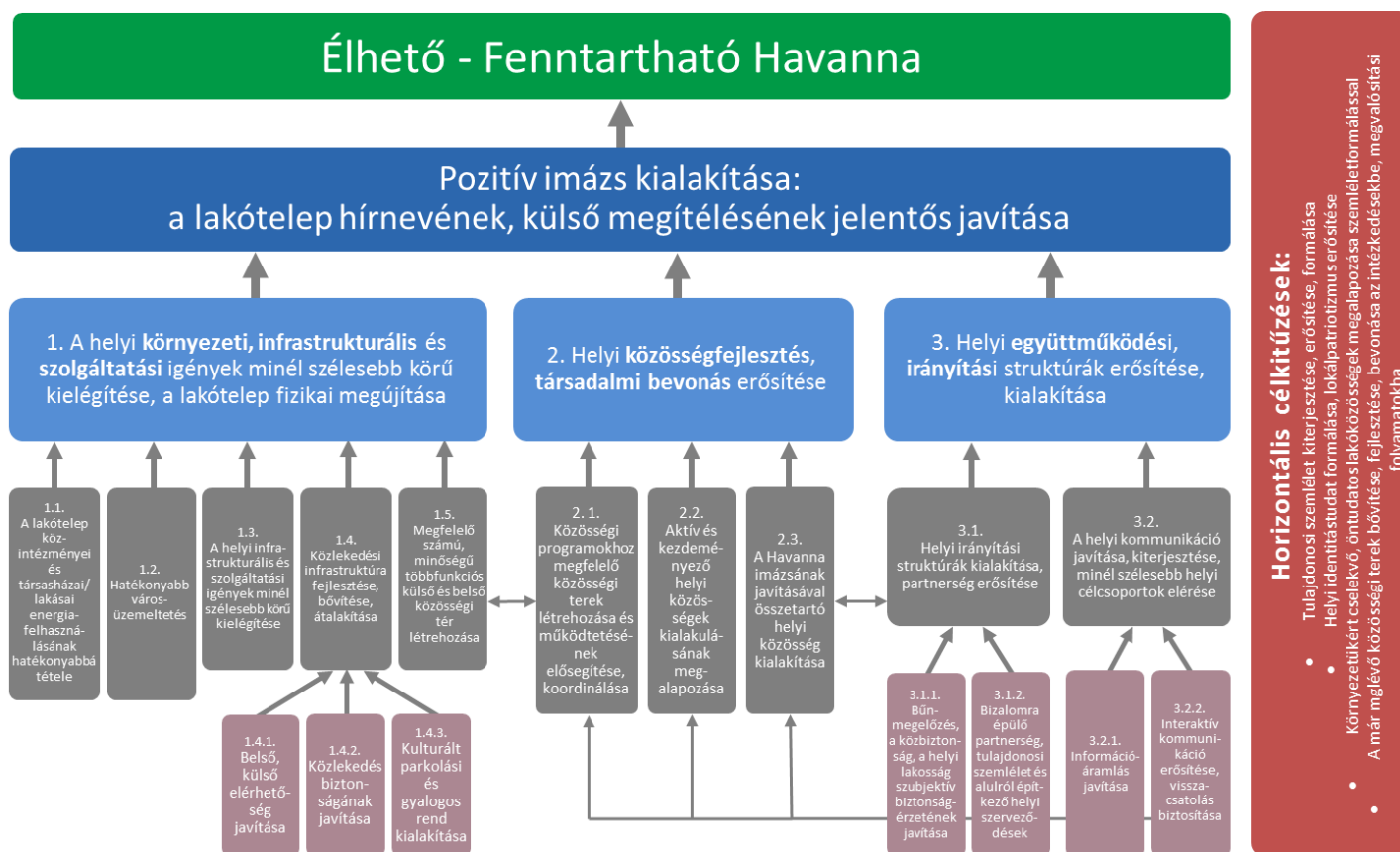
- a. **Bevezető:** Ez a dokumentum vizsgálja, elemzi a kerület szociális ellátórendszerét: az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, az ütemtervet a szociális szolgáltatások biztosításáról, a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit, az egyes ellátotti csoportok (idősek, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek) sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét. A koncepcióban kitűzött elsődleges cél, hogy a kerület minden lakója számára legyenek elérhetőek olyan (jogszabályban rögzített) ellátási formák, amelyek a szociális biztonságot garantálják, és a minőségi ellátást biztosítják.
- b. **Kapcsolódási pontok a HAT-hoz (azonosított problémák és cselekvési területek szerint):** Nem releváns.
- c. **Ajánlások:** Nem releváns.

Bár a Havanna helyi akciótervét nem érinti a fenti két (2., 3.) koncepció, de a lakótelepen elinduló változások támogatják a koncepciókban kitűzött célokat.

VI. A Helyi Akcióterv célrendszere

Az alábbi célfát a Helyi Támogatócsoport tagjai alkották meg 2014. január és március között, az III. pontban bemutatott főbb havannai problémák azonosítását követően.

VII. Élhető - Fenntartható Havanna - Helyi Akcióterv 2014-2020

Az Akcióterv a vezető szakértő által elkészített és javasolt táblázatos formában készült, követve annak időbeli ütemezését: sürgős, rövid és közép, ill. hosszú időtáv szerint tagolja a tervezett tevékenységeket (3. oszlop) a megvalósításukhoz szükséges/várható időtartam alapján.

A 3 fő tematikus pillér, mely a célfánál is megjelent, itt is rendezőelvként tematizálja a beavatkozásokat a következőképpen:

- I. Épített környezet szolgáltatások,
- II. Társadalmi környezet: közösségfejlesztés, imázs
- III. Helyi együttműködési és irányítási struktúrák, kommunikáció.

Az Akcióterv minden olyan tevékenységet tartalmaz, amelyet az azonosított problémák és a kitűzött célok alapján a Helyi Támogatócsoport tagjai fontosnak gondolnak, függetlenül attól, hogy milyen forrásigényű, léptékű az adott beavatkozás.

A megvalósulást évenkénti felülvizsgálattal kívánják nyomon követni. A HTCS reményei szerint a Helyi Akciótervben azonosított tevékenységek találkoznak a helyi döntéshozók kerületi fejlesztési elképzeléseivel. Az URBACT II. program RE-Block projekt keretében a HTCS tagjai arra is lehetőséget kaptak, hogy a leendő szociális városrehabilitációs, illetve az egyéb célú Havanna- lakótelepi fejlesztéseket alaposabban átgondolják és a megvalósításhoz szükséges együttműködési kereteket előzetesen feltérképezzék, azonosítsák.

Az alábbi táblázat összegzi az Élhető - Fenntartható Havanna Helyi Akcióterv tervezett beavatkozásait 2014-2020 között, a fentebb leírt hármas tematikus tagolásban és időkeretekben:

I. Épített környezet / Szolgáltatások

Átfogó célkitűzés: A helyi környezeti, infrastrukturális és szolgáltatási igények minél szélesebb körű kielégítése, a lakótelep fizikai megújítása

Azonosított problémák	Elérendő részcélok	Tervezett tevékenységek	Várt eredmények (outputs)	Kapcsolódó tevékenységek (szinergia)	Célcsoport(ok)	A tevékenység időkerete/ gyakorisága	Koordinációért felelős szervezet	Megvalósításért felelős szervezet	Finanszírozási típus és becsült összeg (HUF/EUR)
I.1. Sürgős/azonnali beavatkozások: 2015. 12. 30-ig									
Infrastrukturális és szolgáltatási hiányosságok	A helyi infrastrukturális és szolgáltatási igények minél szélesebb körű kielégítése	I.1.1. Posta kialakítása a Kondor Béla sétányon (Bartha Lajos Kondor B. sarkán lévő üzletsoron)	Új (köz)szolgáltatás létrehozása	Bankautomata kihelyezése; Környezetrendezés, a környező intézmények megközelítésének (behajtás) akadálymentes biztosítása	Helyi lakosság és közvetlenül az üzletsorra, postába látogatók	2014.10.01. – 2015.05.31.	Önkormányzat (idegen tulajdonon történő beruházás, mert fővárosi terület)	Önkormányzat/ Magyar Posta Zrt.	Önkormányzati saját forrás: - Tervezés: 1,2 millió Ft + ÁFA; / 4 000 EUR - Kivitelezés a posta saját kialakításában történik (mivel bérlemény)
Infrastrukturális és szolgáltatási hiányosságok	A helyi infrastrukturális és szolgáltatási igények minél szélesebb körű kielégítése	I.1.2. Orvosi rendelő felújítása, akadálymentesítése	Közsféra funkció megerősítése, - 1 db akadálymentes épület; - energiahatékonysági mutatók javítása	Kondor Béla sétány arculatának javítása	Helyi lakosság és közvetlenül az orvosi rendelőbe látogatók, betegek	2014.10.01. – 2014.11.31.	Önkormányzat	Önkormányzat	Önkormányzati saját forrás: - 19 millió Ft. / 63 300 EUR

Elavult közlekedés-szervezés	- Közlekedési infrastruktúra fejlesztése, bővítése, átalakítása; - Belső, külső elérhetőség javítása; - Közlekedés biztonságának javítása	I.1.3. Margó Tivadar és Baross utca kereszteződésében körforgalom kialakítása	- Balesetek számának csökkenése a kereszteződésben; - Gyorsabb eljutás a lakótelepre	- Átépülnek a csomópont környezetében található tömegközlekedési megállók, valamint új gyalogátkelőhely kerül kijelölésre a Margó T. u. - Szélmalom u. csomópontban. - A zöldfelületeket rendezik; - Módosul a kerékpárút nyomvonala	Helyi lakosság és közvetlenül a lakótelepre látogatók, valamint átmenő forgalom a Nagykőrösi út irányába	2015.03.01. – 2015.10.03.	Főváros /BKK/ Önkormányzat	Főváros/BKK/ Önkormányzat	- Finanszírozó a Budapest Zsongásban Konzorcium: - A körforgalom tervezése 10 millió Ft; / 33 000 EUR - A teljes beruházás 290 millió Ft. / 966 000 EUR
Infrastrukturális és szolgáltatási hiányosságok; - Kevés a közösségi tér	Megfelelő számú, minőségű többfunkciós külső és belső közösségi tér létrehozása	I.1.4. Eszterlánc óvodában műfüves labdarúgó pálya kialakítása (6x12 m)	Új közösségi funkció	A környezet rendezése	Közvetlenül az óvoda neveltjei (3-7 év), közvetten a teljes lakótelep lakossága	2015.04.01. – 2015.05.30.	Magyar Labdarúgó Szövetség/ Önkormányzat	Magyar Labdarúgó Szövetség/ Önkormányzat	70% MLSZ TAO Ovi - Sport Program - Önkormányzati saját erő – 30 %; - 9 millió Ft / 30 000 EUR
Infrastrukturális és szolgáltatási hiányosságok; - Kevés a közösségi tér	Megfelelő számú, minőségű többfunkciós külső és belső közösségi tér létrehozása	I.1.5. Pitypang óvodában műfüves labdarúgó pálya kialakítása (6x12m)	Új közösségi funkció	A környezet rendezése	Közvetlenül az iskola diákjai, közvetten a teljes lakótelep lakossága	2015.04.01. – 2015.05.30.	Magyar Labdarúgó Szövetség/ Önkormányzat	Magyar Labdarúgó Szövetség/ Önkormányzat	70% MLSZ TAO Ovi - Sport Program - Önkormányzati saját erő – 30 %; - 9 millió Ft / 30 000 EUR
Elavult közlekedés-szervezés	- Közlekedési infrastruktúra fejlesztése, bővítése, átalakítása; - Belső, külső elérhetőség javítása	I.1.6. Intézményi tájékoztató, útbaigazító- és utcanévtáblák kihelyezése	Gyorsabb, hatékonyabb eljutás a lakótelepen belül	Forgalomtechnika	Gépjárművel közlekedő helyi lakosság és ide látogatók, valamint a gyalogos helyi lakosság	2015.06.01. – 2015.10.15.	Önkormányzat	Önkormányzat/ Városgazda	Önkormányzati saját forrás: - 2 millió Ft / 6 700 EUR

Elavult közlekedés-szervezés	- Közlekedési infrastruktúra fejlesztése, bővítése, átalakítása; - Belső, külső elérhetőség javítása; - Kulturált parkolási és gyalogos rend kialakítása	I.1.7. Parkolásgátlók (pollerek) kihelyezése, forgalomtechnikai tanulmányok készítése	Megerősített városi funkció: - 50 db poller kihelyezése, - 1 megvalósíthatósági tanulmány	Forgalomtechnika, gyalogosforgalom javítása, járdák visszaadása a gyalogosok számára	Gépjárművel közlekedő helyi lakosság és ide látogatók, valamint a gyalogos helyi lakosság	2015.07.01. – 2015.10.15.	Önkormányzat	Önkormányzat/ Városgazda	Önkormányzati saját forrás: - 7 millió Ft / 23 300 EUR
Infrastrukturális és szolgáltatási hiányosságok, - Kevés a közösségi tér	Megfelelő számú, minőségű többfunkciós külső és belső közösségi tér létrehozása	I.1.8. Vörösmarty iskolában műfüves labdarúgó pálya kialakítása (20x40m)	Új közösségi funkció	A környezet rendezése	Közvetlenül az iskola diákjai, közvetlen a teljes lakótelep lakossága	2015.03.01. – 2015.04.30.	Magyar Labdarúgó Szövetség/ Önkormányzat	Magyar Labdarúgó Szövetség/ Önkormányzat	MLSZ Országos Pályaépítési Program- 70%, - Önkormányzati saját erő – 30 %; - 32,5 millió Ft / 108 300 EUR
Infrastrukturális és szolgáltatási hiányosságok; - Kevés a közösségi tér	Megfelelő számú, minőségű többfunkciós külső és belső közösségi tér létrehozása	I.1.9. Kondor iskolában műfüves labdarúgó pálya kialakítása (20x40m)	Új közösségi funkció	A környezet rendezése	Közvetlenül az iskola diákjai, közvetlen a teljes lakótelep lakossága	2015.03.01. – 2015.04.30.	Magyar Labdarúgó Szövetség/ Önkormányzat	Magyar Labdarúgó Szövetség/ Önkormányzat	70% MLSZ Országos Pályaépítési Program - Önkormányzati saját erő – 30 %; - 32,5 millió Ft / 108 300 EUR
Infrastrukturális és szolgáltatási hiányosságok; - Kevés a közösségi tér	Megfelelő számú, minőségű többfunkciós külső és belső közösségi tér létrehozása	I.1.10. Meglévő játszóterek felújítása (kamasz-felnőtt játszótér bővítéssel az Agapé melletti üres területen történő elhelyezésével)	Megerősített városi funkció; - 9 darab felújított játszótér, - 1 db kamasz-játszóter kialakítása	A környezet rendezése	Helyi gyermek és felnőtt korosztály	2015.03.01. – 2020.10.15.	Önkormányzat	Önkormányzat/ Városgazda	- Önkormányzati saját forrás - 20 millió Ft / 66 700 EUR

Rossz energia-hatékonyágú középületek	A lakótelep közintézményei energia-felhasználásának hatékonyabbá tétele	I.1.11. Csontváry Iskola energetikai felújítása (megújuló energia felhasználásával)	Üvegházhatású gázok kibocsátás csökkenése 98,21 t/év; - éves energia megtakarítás: 1742 GJ/év	A környezet rendezése	Érintett diákok/tanárok, helyi lakótelepi lakosság	2015.01.15. – 2015.09.31.	Önkormányzat	Önkormányzat	EU-s KEOP forrás - 85%, Önkormányzati saját forrás – 15%: - 201 millió Ft / 670 000 EUR
A város üzemeltetés költségei magasak	Hatékonyabb városüzemeltetés	I.1.12. Kútúrás a Kondor Béla sétányon, valamint a Hősök terén	kevesebb vízdíj, hatékonyabb üzemeltetés	Környezettudatosság, mint szoft elem	Helyi lakosság	2015.03.01. – 2015.04.30.	Önkormányzat	Városgazda	Önkormányzati saját forrás: - 2 millió Ft / 6 700 EUR
II.1. Rövidtávú beavatkozások: 2017. 12. 31-ig									
Azonosított problémák	Elérendő részcélok	Tervezett tevékenységek	Elvárt végeredmények (outputs)	Kapcsolódó tevékenységek (szinergia)	Célcsoport(ok)	A tevékenység időkerete/gyakoritása	Koordinációért felelős szervezet	Megvalósításért felelős szervezet	Finanszírozási típus és becsült összeg (HUF/EUR)
Elavult közlekedés-szervezés	- Közlekedési infrastruktúra fejlesztése, bővítése, átalakítása; - Belső, külső elérhetőség javítása	II.1.1. Kondor Béla Községi Ház melletti tulajdonviszonyok rendezése és parkolási helyzet megoldása - Kondor Béla sétány. I. ütem	Városi funkció megerősítése: - 69 db új parkolóhely kialakítása, a Községi Ház és az üzletház között (2 db mozgássérült parkolóhely is kialakításra kerül), - további 12 új parkoló kerül kialakításra a Községi Ház és a templom közötti közterületen a zöldfelület terhére - térrendezés, fasor pótlása, új utcabútorok, Kondor kávéház kialakítása - „A” rész (a stny. bejárati része a Művelődési Házig): 3 270 m ² - „B” rész (Művelődési Ház körüli terület): 4 800 m ²	- Kapcsolódó zöldfelület rendezés; - Fásítás; - Forgalmotechnika kialakítása.	Helyi lakosság és közvetlenül a közösségi házba látogatók	2016.02.01. – 2016.07.31.	Önkormányzat (idegen tulajdonon történő beruházás, mert fővárosi terület)	Önkormányzat/ Főváros	Önkormányzati saját forrás: - Konceptióterv (I-III. ütem): 750.000 Ft + ÁFA / 2 500 EUR - Kiviteli terv I. ütem: 3.600.000 Ft + ÁFA / 12 000 EUR - Kivitelezés, I. ütem: „A” rész: 65. millió Ft + ÁFA / 21 667 EUR „B” rész: 96.millió Ft + ÁFA / 32 000 EUR

Rossz energia-hatékonyságú lakóépületek	A lakótelep társasházai/lakásai energiafelhasználásának hatékonyabbá tétele	II.1.2. Társasházak komplex energiakorszerűsítése (megújuló energia felhasználásával) (8 társasház, 2500 lakás felújítása)	70%-os elért energiamegtakarítás	A környezet/előkertek rendezése	közvetlenül az adott társasház lakói, közvetlen a teljes lakótelep lakossága	2015.06.01. – 2017.12.31.	Önkormányzat/ Társasházak	Önkormányzat/ Társasházak	EU-s VEKOP és állami forrás, önkormányzati/ társasházi saját forrás: - 5 milliárd Ft / 16,7 millió EUR
Rossz energia-hatékonyságú középületek	A lakótelep közintézményei energiafelhasználásának hatékonyabbá tétele	II.1.3. Intézmények energetikai felújítása (2 óvoda, 2 iskola, 1 bölcsőde), (megújuló energia felhasználásával)	Üvegházhatású gázok kibocsátás csökkenése: éves energiamegtakarítás	Környezetrendezés	érintett diákok/tanárok, helyi lakótelepi lakosság	2015.10.01. – 2017.12.31. –	Önkormányzat	Önkormányzat	EU-s KEHOP forrás – 85%, önkormányzati saját forrás – 15%: - 1 milliárd Ft / 3,3 millió EUR
Kevés a közösségi tér	Megfelelő számú, minőségű többfunkciós külső és belső közösségi tér k létrehozása	II.1.4. Kondor Béla sétány felújításának folytatása a Margó Tivadar utcáig II-III. ütemben	intézmények előtti térrendezés (II. ütem): 3 410 m ² Margó Tivadar u. és a sétány kapcsolatának kialakítása (térrendezés és parkolók kialakítása): 5 120 m ²	A környezet rendezése, forgalomtechnikai koncepció	a teljes lakótelep lakossága	2016.08.01. – 2017.09.31	Önkormányzat/ Főváros/BDK	Önkormányzat/ Főváros/BDK	VEKOP Integrált szociális város-rehabilitációs EU-s pályázat keretében: - II. ütem: 51 millió Ft + ÁFA / 170 000 EUR - III. ütem: 76,8 millió Ft + ÁFA / 256 000 EUR I-III. ütem: 289 millió Ft + ÁFA/ 96 333 EUR

Kevés a közösségi tér	Megfelelő számú, minőségű többfunkciós külső és belső közösségi tér létrehozása	II.1.5. Új szolgáltatások kialakítása (mozi, klubok, kávézók, éttermek, szabadtéri színpad a Kondor B. KH mellett, ifjúsági sportház, közösségi kertek, futópálya)	Új szolgáltatások, új funkciók megjelenése a lakótelepen	Környezetrendezés	helyi lakótelepi lakosság	2016.03.01. – 2017.12.31. –	Önkormányzat/ magánszféra	Önkormányzat/ magánszféra	EU-s VEKOP forrás – 85%, Önkormányzati saját forrás – 15%: - 300 millió Ft / 1 millió EUR
A közbiztonság, a közrend és a lakosság szubjektív biztonság-érzete nem megfelelő a Havannán	A közbiztonság, közrend és a lakosság szubjektív biztonságérzetének javítása	II.1.6. Meglévő térfigyelő rendszer bővítése: közintézmények, társasházak bejáratának kamerákkal felszerelése (I. ütem)	Közbiztonság javulása, bűnözési lehetőségek megelőzése	- Tárgyi eszközök beszerzése, felújítása, szerelése, - Helyi polgárőrség létrehozása - III.1.B.1. Rendőrségi Iroda funkciójának köztudatba ültetése - III.1.B.2. Negyedévente közbiztonsági fórum rendezése a Kondor Közösségi Házban	Helyi lakosság,	folyamatos	Területi képviselő, Önkormányzat/ Társasházak/ Rendőrség	Önkormányzat/ Társasházak/ Rendőrség	Önkormányzati saját forrás és EU-s pályázati forrás: - 20 millió Ft / 66 700 EUR

	A közbiztonság, közrend és a lakosság szubjektív biztonságérzetének javítása	II.1.7. Közvilágítás kialakítása, minőségének javítása sétányokon (I. ütem)	Biztonságérzet javulása	- Tárgyi eszközök beszerzése, felújítása, szerelése, - Helyi polgárőrség létrehozása - III.1.B.1. Rendőrségi Iroda funkciójának köztudatba ültetése - III.1.B.2. Negyedévente közbiztonsági fórum rendezése a Kondor Közösségi Házban	Helyi lakosság		Szakiroda, területi képviselő/ Önkormányzat/ Főváros/BDK	Önkormányzat/ Főváros/BDK	Önkormányzati saját forrás és EU-s pályázati forrás: - 2 millió Ft / 6 700 EUR
III. Középtávú beavatkozások: 2020. 12. 31-ig									
Azonosított problémák	Elérendő részcélok	Tervezett tevékenységek	Elvárt vég-eredmények (outputs)	Kapcsolódó tevékenységek (szinergia)	Célcsoport(ok)	A tevékenység időkerete/ gyakorisága	Koordinációért felelős szervezet	Megvalósításért felelős szervezet	Finanszírozási típus és becsült összeg (HUF/EUR)
Rossz energia-hatékonyságú lakóépületek	A lakótelep társasházai/ lakásai energia-felhasználásának hatékonyabbá tétele	III.1.1. Társasházak, lakások további komplex energia-korszerűsítése, felújítása - megújuló energia felhasználásával	70%-os elért energiamegtakarítás - 7 társasház, 2500 lakás felújítása	A környezet/ előkertek rendezése	közvetlenül az adott társasház lakói, közvetlen a teljes lakótelep lakossága	2018.03.01. – 2020.12.31.	Önkormányzat/ Társasházak	Önkormányzat/ Társasházak	EU-s VEKOP és állami forrás, Önkormányzati/ társasházi sajátforrás; - 4,5 milliárd Ft / 15 millió EUR

Elavult közlekedés-szervezés	Közlekedési infrastruktúra fejlesztése, bővítése, átalakítása; belső-külső elérhetőség javítása	III.1.2. A 42-es villamos vonalának meghosszabbítása a Gloriett telepig	2,7 km új pályahossz	környezet-rendezés, új aluljáró valósul meg a lajosmizsei vasútvonal alatt, az új vonalszakasz kiépítése mellett a meglévő Ady Endre úti villamospálya is megújul, átépül a Határ úti végállomás, felújításra kerül a villamospálya, átépülnek a meglévő megállók, a projekt a jelenlegi és új szakaszon összesen kilenc jelzőlámpás csomópontot érint.	Dél-Pest lakossága	2018.01.01. – 2020.12.31.	Állam/Főváros/ érintett önkormányzatok	Főváros/BKK/ érintett önkormányzatok	EU-s nevesített nagyprojekt - 17 milliárd Ft / 56,6 millió EUR
Rossz energia-hatékonyságú középületek	A lakótelep közintézményei energia-felhasználásának hatékonyabbá tétele; - Üvegházhatású gázok kibocsátás-csökkenése	III.1.3. Közcélú intézmények további energetikai felújítása - megújuló energia felhasználásával	2 óvoda, 4 szociális intézmény 3 egészségügyi intézmény, 1 iskola, 2 oktatás-nevelést segítő intézmény	környezetrendezés	érintett diákok/tanárok, közösségek, helyi lakótelepi lakosság	2018.01.01. – 2020.12.31.	Önkormányzat/ Főváros	Önkormányzat/ Főváros	EU-s KEHOP forrás – 85%, Önkormányzati saját forrás – 15%; - 1,5 milliárd Ft / 5 millió EUR
A közbiztonság, a közrend és a lakosság szubjektív biztonság-érzete nem megfelelő a Havannán	A közbiztonság, közrend és a lakosság szubjektív biztonság-érzetének javítása	III.1.4. Meglévő térfigyelő rendszer bővítése: közbiztonság, társasházak bejáratának kamerákkal felszerelése (II-III. ütem)	Közbiztonság javulása, bűnözési lehetőségek megelőzése	- Tárgyi eszközök beszerzése, felújítása, szerelése, - Helyi polgárőrség működtetése - Rendőrségi Iroda működése - Rendszeres közbiztonsági tájékoztató fórumok megrendezése	Helyi lakosság,	folyamatos	Területi képviselő, Önkormányzat/ Társasházak/ Rendőrség	Önkormányzat/ Társasházak/ Rendőrség	Önkormányzati saját forrás és EU-s pályázati forrás: - 40 millió Ft / 133 000 EUR

	A közbiztonság, közrend és a lakosság szubjektív biztonság-érzetének javítása	III.1.5. Közvilágítás kialakítása, minőségének javítása sétányokon (II-III. ütem)	Biztonságérzet javulása	- Tárgyi eszközök beszerzése, felújítása, szerelése, - Helyi polgárőrség működtetése - Rendőrségi Iroda működése - Rendszeres közbiztonsági tájékoztató fórumok megrendezése	Helyi lakosság		Szakiroda, területi képviselő/ Önkormányzat/ Főváros/BDK	Önkormányzat/ Főváros/BDK	Önkormányzati saját forrás és EU-s pályázati forrás: - 5 millió Ft / 16 700 EUR

II. Társadalmi környezet: közösségfejlesztés – imázs

Átfogó célkitűzés: Helyi közösségfejlesztés, társadalmi bevonás erősítése

II.1. Sürgős/azonnali beavatkozások: 2015. 12. 31-ig

II.1. Elérendő részcélok:

Közösségi programokhoz megfelelő közösségi terek létrehozása és működtetésének elősegítése, koordinálása, közösségfejlesztés – imázs javítása

Azonosított problémák	Tervezett tevékenységek	Elvárt eredmények	Kapcsolódó tevékenységek (szinergia!)	Célcsoport(ok)	A tevékenység időkerete/ gyakorisága	Koordinációért felelős szervezet	Megvalósításért felelős szervezet	Finanszírozási típus és becsült összeg (HUF/EUR)
- Az információ csak részben jut el a lakossághoz; - Kevés a tájékoztatás	II.1.1. Rendszeresen megjelenő helyi újság „A Mi Havannánk” magazin létrehozása. Rendszeres beszámoló a lakótelepen történt változásokról, eseményekről a negyed/félévente.	- Javuló helyi imázs - Közügyekben tájékozottabb, jobban informált helyi lakosok	- III.1.A., - III.2.A., - III.3.A., Helyi lakosság jobb tájékoztatását szolgáló, kommunikációs tevékenységek mindegyike	Helyi lakosság különböző korcsoportjai	Első kiadás: 2014.09., Tervezett megjelenés félévi gyakorisággal	- Kondor Közösségi Ház; - Önkormányzat;	- Kondor Közösségi Ház; - Önkormányzat; - Helyi civil közösségek	Önkormányzati saját forrás és pályázati forrás: - 1.555.750 millió Ft/év / 5 134 EUR

- Sok a csellengő fiatal a lakótelepen, hiányzik az életkoruknak megfelelő helyszín az időöltésre, szórakozásra, sportolásra. - Helyi civil kezdeményezések elhalnak megfelelő helyszín, tárgyi feltételek hiányában. - Különböző korcsoportok számára hiányoznak a megfelelő közösségi terek. - A közösségi rendezvények színhelyül szolgáló Kondor Községi Ház nem rendelkezik vonzó, hívogató külsővel.	II.1.2. Szabadtéri összejövetelek helyszínének kialakítása, programok koordinálása (pl. bográcsolás, szomszédünnepek, HTCS szabadtéri programok). Az összejövetelekre, börszékre, egyéb programokra meghívást kapnak a környező lakótelepek (pl. Lakatos lakótelep) civil szervezetei, kisebb közösségei is.	- Több és színesebb közösségi program megvalósítása lehetséges. - Javuló imázs, - Megvalósult hagyományteremtő programok - Erősödő kohéziójú helyi közösség Lakótelep és a környező városrészek kapcsolata erősödik	- Tereprendezés, - tárgyi eszközök felújítása, beszerzése, - humán erőforrás biztosítása - II.1.4., II.1.5. Új közösségi terek és szolgáltatások kialakítása (infra)	- Helyi lakosság, - civil közösségek, - családok	2014.07.01-től folyamatosan	Csibész Családvédelmi és Módszertani Központ, Önkormányzat	Önkormányzat	Önkormányzati saját forrás és pályázati forrás: - kb. 1 millió Ft / 3 300 EUR
- Különböző korcsoportok számára hiányoznak a megfelelő közösségi terek.	II.1.3. Kötetlen programok, beszélgetések, klubok szervezése a Községi ház kávézójában (pl. „számítógéprám” klubok)	- Vonzóbb közösségi házi programok; - Nagyobb arányú lakossági részvétel; - Erősödő kohéziójú helyi közösség	- Klubok szervezésére alkalmas helyszín a Kondor Cafe kávézó és terasz kialakítása megtörtént. - Tárgyi feltételek bővítése. - Humán erőforrás biztosítása.	Közvetlenül helyi lakosság, közvetetten a Községi házba látogatók.	2014.07.01-folyamatosan	Kondor Béla Községi Ház	Önkormányzat	Önkormányzati saját forrás: - 1 millió Ft / 3 300 EUR
- A közösségi rendezvények színhelyül szolgáló Kondor Községi Ház nem rendelkezik vonzó, hívogató külsővel.	II.1.4. A Községi ház falain kívüli, utcai rendezvények, programok szervezése. A rendezvényekre meghívást kapnak a környező városrészek, illetve kerületek civil szervezetei is.	- Több és színesebb közösségi program megvalósítása lehetséges. - Javuló imázs, - Megvalósult hagyományteremtő programok - Erősödő kohéziójú helyi közösség	- Községi Ház környezetének alkalmassá, vonzóbbá tétele a szervezett programok, rendezvények számára. - Tereprendezés, padok, asztalok kihelyezése; - Humán erőforrás bevonása.	- Közvetlenül a lakótelep lakossága; - Közvetetten a teljes lakosság a kerületben, illetve a kerületen kívül is	2015.05.01-folyamatosan	Önkormányzat	Önkormányzat	Önkormányzati saját forrás: - 3 millió Ft / 10 000 EUR

	II.1.5. Tematikus börszék (pl. bababörze, sport-, bringabörze) és bolhapiac szervezése A rendezvényekre meghívást kapnak a környező városrészek, illetve kerületek civil szervezetei is.	- Több és színesebb közösségi program megvalósítása lehetséges; - Javuló imázs; - Megvalósult hagyományteremtő programok; - Erősödő kohéziójú helyi közösség	- Községi Ház környezetének alkalmassá, vonzóbbá tétele a szervezett programok, rendezvények számára. - Tereprendezés, padok, asztalok kihelyezése; - Humán erőforrás bevonása.	- Közvetlenül a lakótelep lakossága; - Közvetetten a teljes lakosság a kerületben, illetve a kerületen kívül is	2014.01.01.-től folyamatosan	- Önkormányzat, - Kondor Béla Községi Ház	- Önkormányzat, - Kondor Béla Községi Ház	Önkormányzati saját forrás: - 2 millió Ft / 6 700 EUR
	II.1.6. RE-Block Havanna Szabadegyetem megszervezése és lebonyolítása	- A Helyi Támogatócsoport és a helyi lakosság, intézmények képviselői körből bevontak aránya nő - Fokozatosan nő a Helyi Támogatócsoportba aktívan bekapcsolódó lakossági önkéntesek száma - A projekt keretében megismert külföldi és hazai lakótelep-fejlesztési tapasztalatok, jó gyakorlatok disszeminációja a Havannán helyben megvalósul - Erősödő kohéziójú helyi közösség	- URBACT RE-Block projekt - A megvalósult „A mi Havannánk,, városrehabilitációs projekt eredményei	Közvetlenül: - a RE-Block Helyi Támogatócsoport - A helyi lakosság, - helyi civil szervezetek, - helyi intézmények; Közvetve: - környékbeli kerületi lakosság, - szomszédos kerületek városfejlesztési és szociális stb. szakemberei, - környékbeli civil szervezetek.	2014.01. - 2014.05. között havonta (1. szemeszter) 2014.09 - 2014.12. között havonta (2. szemeszter)	- Önkormányzat, - Kondor Béla Községi Ház	- Önkormányzat, - Kondor Béla Községi Ház, - HBHE Kft.	Önkormányzati saját forrás és EU URBACT pályázati forrás: - 500 ezer Ft / 1 600 EUR

- A közösségi rendezvények színhelyéül szolgáló Kondor Községi Ház programjai nem jutnak el a helyi lakossághoz, - A helyi lakosság részvétele csekély.	II.1.7. Havanna Napok - évente ismétlődő, több napos rendezvénysorozat tartalmi megújítása	- Pozitív(abb) Havanna-imázs alakul ki a helyi intézmények, civil szervezetek és a lakosság összefogásával	- Civil szervezetek, intézmények bevonása; - Programszervezéshez humán erőforrás bevonása; - A II.1. közösségfejlesztési tevékenységcsomag minden részeleme	- Közvetlenül a lakótelep teljes lakossága; - Közvetetten a teljes lakosság a kerületben, illetve a kerületen kívül is	2014.05.01-től folyamatosan.	Kondor Béla Közösségi Ház	- Kondor Béla Közösségi Ház, - Önkormányzat	Önkormányzati saját forrás: - 5 millió Ft / 16 700 EUR
II.2. Rövidtávú beavatkozások: 2017. 12. 31-ig								
II.2. Elérendő részcélok: Közösségi programokhoz megfelelő közösségi terek létrehozása és működtetésének elősegítése, koordinálása, közösségfejlesztés – imázs javítása								
Azonosított problémák	Tervezett tevékenységek	Elvárt eredmények	Kapcsolódó tevékenységek (szinergia!)	Célcsoport(ok)	A tevékenység időkerete/ gyakorisága	Koordinációért felelős szervezet	Megvalósításért felelős szervezet	Finanszírozási típus és becsült összeg (HUF/EUR)
- Helyi civil kezdeményezések elhalnak megfelelő helyszín, tárgyi feltételek hiányában. - Különböző korcsoportok számára hiányoznak a megfelelő közösségi terek	II.2.1. Barkácműhely (asztalos, lakatos, varró stb.) kialakítása, működésének segítése, koordinálása	- Üresen álló, kiadatlan önkormányzati tulajdonú helyiségek által kínált lehetőségek kihasználása; - Különböző működő hobbicsoportok száma nő a Havannán - Azonos érdeklődési körű, szervezett helyi közösségek bővülnek - új munkahelyek létrehozása	- Tárgyi feltételek megteremtése, karbantartása, - Humán erőforrás biztosítása - A II.1. közösségfejlesztési tevékenységcsomag minden részeleme	Közvetlenül hobbicsoportok; - Közvetten a teljes lakótelep lakossága	2016.03.01-folyamatos.	- Önkormányzat, - Helyi civil közösségek, szervezetek	Önkormányzat	Önkormányzati saját forrás és pályázati forrás: - 2 millió Ft / 6 700 EUR

	II.2.2. Pitypang Óvoda kertjének nyári pihenőhelyként való használatának megszervezése, koordinálása	- Az óvoda kertjének lakossági pihenési, strandolási célú hasznosulása a nyári zárasi időszak alatt	- Tárgyi feltételek megteremtése, karbantartása, - Humán erőforrás biztosítása - A II.1. közösségfejlesztési tevékenységcsomag minden részeleme	- Közvetlenül a környező lakosság; - Közvetetten a lakótelep lakossága	Tárgyi feltételek felújítása: 2016.04.01 - 06.01.; Működtetés, humán erőforrás biztosítása: az óvoda nyári zárva tartása alatt.	- Pitypang Óvoda, - Önkormányzat	Önkormányzat	Önkormányzati forrás: - Kb. 500 ezer Ft/ működési időszak / 1 600 EUR
- munka- lehetőségek hiánya - munkaerő- igény az intézmények részéről	II.2.3. A kerületi közmunka program helyi lehetőségeinek kiaknázása a Havanna lakótelep viszonylatában	- A közmunka programban résztvevő lakótelepi lakosok helyben találnak munkalehetőséget	- igényfelmérés - kereslet – kínálat összehangolása	- Havanna lakótelep munkanélküli lakossága, köz-foglalkoztatási programban résztvevő helyi lakosok - Helyi intézmények	2015-től folyamatos, közfoglalkoztatási pályázati lehetőségek függvényében	Önkormányzat, Városgazda 18 Nonprofit Zrt. Közfoglalkoztatás Szervezési Csoport	Önkormányzat, Városgazda 18 Nonprofit Zrt. Közfoglalkoztatás Szervezési Csoport	Kb. 20 ember 1 éven keresztül való foglalkoztatásának bér- és járulékköltsége kb. 22 millió Ft Pályázati kiírástól függ az állami finanszírozás mértéke, amely bér, járulék és dologi költségekre terjedhet ki.

II.3. Középtávú beavatkozások: 2020. 12. 31-ig

II.3. Elérendő részcélok: Közösségi programokhoz megfelelő közösségi terek létrehozása és működtetésének elősegítése, koordinálása, közösségfejlesztés – imázs javítása

Azonosított problémák	Tervezett tevékenységek	Elvárt eredménye	Kapcsolódó tevékenységek (szinergia!)	Célcsoport(ok)	A tevékenység időkerete/ gyakorisága	Koordinációért felelős szervezet	Megvalósításért felelős szervezet	Finanszírozási típus és becslített összeg (HUF/EUR)
- Sok a csellengő fiatal a lakótelepen; - Hiányzik az életkoruknak megfelelő helyszín az időtöltésre, szórakozásra, sportolásra.	II.3.1. Multifunkcionális sportpálya / dűhögő megépítése a fiatal lakosság bevonásával; - versenyek és tábor szervezése	- Kevesebb csellengő, unatkozó fiatal a Havannán	- Támogatók, szponzorok keresése; - Fiatalok megszólítása és bevonása; - Épített környezet (infra): I.1.8. Vörösmarty Iskolában műfüves pálya kialakítása; I.1.9. Kondor Iskolában műfüves pálya kialakítása; I.1.10. Meglévő Játzóterek felújítása kamasz és felnőtt játzóterekké.	Közvetlenül a lakótelep fiatal lakossága, családok, közvetetten az egész lakótelep lakossága	2020.05.30-ig	- Önkormányzat, - Csibész Családvédelmi és Módszertani Központ	Önkormányzat	Önkormányzati saját forrás és pályázati forrás: - 10 millió Ft / 33 300 EUR
- A Kondor Közösségi ház nem rendelkezik vonzó, hívogató külsővel	II.3.2. Kondor Közösségi Ház falának „Street Art” stílusú megújítása a helyi lakosok, közösségek és alkotócsoportok bevonásával	- Kialakított egyedi, vonzó közösségi házi arculat - Bevont helyi lakosok, alkotócsoportok	- Alkotói pályázat kiírása szakértők bevonásával; - Pályázatás lebonyolítása; - A II.1. közösségfejlesztési tevékenységcsomag minden részeleme	Helyi lakosság, fiatalok	2018.12.31-ig	- Kondor Közösségi Ház; - Önkormányzat;	- Kondor Közösségi Ház; - Önkormányzat; - Helyi civil közösségek	Önkormányzati saját forrás és pályázati forrás: - 2 millió Ft / 6 700 EUR

- Szociális intézmények túlterheltsége.	II.3.3. A lakótelep szociális intézményeinek fejlesztése	- Bővíülhet az ellátottak köre - Preventív, közösséget fejlesztő intézkedések lehetővé válnak - Valós igényekre időben reagáló szolgáltatások létrejötte (Pl. terepi/utcai szociális munka erősítése)	- további adatok gyűjtése, kutatás - szakképzések támogatása - munkaerő létszám bővítése - közösségformáló intézményi programok szervezése - hiányzó, vagy hiányos szolgáltatási elemek fejlesztése	Helyi intézmények dolgozói, szolgáltatásokat igénybevevő helyi lakosok	2015. dec. 31-ig tervezési időszak, 2016. jan. 1-től megvalósíthatóak a programok	Önkormányzat	- Önkormányzat - Helyi szociális intézmények	600 millió Ft önkormányzati és/vagy civil forrás (kötelező önrész kb 15%) és pályázati forrás (szociális célú városrehabilitáció keretében) (

III. Helyi együttműködési és irányítási struktúrák, kommunikáció

Átfogó célkitűzés: Helyi együttműködési, irányítási és kommunikációs struktúrák erősítése, kialakítása

III.1. Sürgős/azonnali beavatkozások: 2015.12.31-ig

III.1.A. Elérendő részcélok: Helyi kommunikáció javítása, kiterjesztése, minél szélesebb helyi célcsoportok elérése

Azonosított problémák	Tervezett tevékenységek	Várt eredmények	Kapcsolódó tevékenységek (szinergia!)	Célcsoport(ok)	A tevékenység időkerete/ gyakorisága	Koordinációért felelős szervezet	Megvalósításért felelős szervezet	Finanszírozási típus és becslített összeg (HUF/EUR)
- Szűk körű, gyenge kommunikáció; - Az információ nem jut el a lakossághoz, hiányoznak a megfelelő tájékoztatási lehetőségek	III.1.A.1. Sétányokra, közösségi terekre reklámfelületek építése, tájékoztató táblák kihelyezése a lakótelep forgalmas pontjain: - a kerületi, lakótelepi iskolákon keresztül a gyerekek közvetlen bevonása az új felületek kialakításába, - további korosztályok (fiatalok, idősek stb.) megkeresése; - különböző szervezetek, civilek, egyesületek bevonása;	- Tájékoztottabb helyi közvélemény - Hatékonyabb információ-eljuttatás a lakossághoz	I.1.6. Épített környezet: Intézményi tájékoztató, útbaigazító- és utcánévtáblák kihelyezése	Lakótelep lakossága	2014.09.01-2015.12.31.	Önkormányzat, Kondor Béla Községi Ház	Önkormányzat	Önkormányzati forrás: - 2 millió Ft / 6 700 EUR
	III.1.A.2. Társasházakban hirdetési felület biztosítása; - a kihelyezések koordinációja	- Tájékoztottabb helyi közvélemény - Hatékonyabb információ-eljuttatás a lakossághoz	- Területi képviselő közreműködésével a társasházi közös képviselők bevonása a megvalósításba	- Területi képviselő közreműködésével a társasházi közös képviselők bevonása a megvalósításba	Lakótömbök lakói, a lakótelep teljes lakossága	2014. 06.01-2015.12.31.	Területi képviselő, társasházi Közös Képviselő, Önkormányzat	Önkormányzat

	III.1.A.3. Havanna-lakótelep saját honlapjának kialakítása, közösségi portál létrehozása: - a kerületi, lakótelepi iskolák számítástechnika tanárainak, informatikusainak bevonása, rajtuk keresztül a gyerekek közvetlen bevonása az új felületek kialakításába. A honlap arculatának megtervezése a helyi iskolák diákjainak kiírt pályázat segítségével	- Tájékozottabb helyi közvélemény - Hatékonyabb információ-eljuttatás a lakossághoz - Biztosított visszacsatolási lehetőség biztosított a helyi lakosoknak	- További korosztályok (fiatalok, idősek stb.) megkeresése, bevonása; - Különböző szervezetek, civilek, egyesületek, helyi iskolák bevonása.	Közvetlenül a fiatalok, közvetetten a lakótelep teljes lakossága	2014. 09. 01- 2015. 12.31	Kondor közösségi Ház, civil szervezetek (Eltérő Alapítvány, ClubNetCet Alapítvány)	Önkormányzat	Önkormányzati forrás: - 2 millió Ft / 6 700 EUR

III.1.B. Elérendő részcek: Helyi irányítási struktúrák kialakítása, partnerségek erősítése								
Azonosított problémák	Tervezett tevékenységek	Elvárt eredmények	Kapcsolódó tevékenységek (szinergia!)	Célcsoport(ok)	A tevékenység időkerete/ gyakorisága	Koordinációért felelős szervezet	Megvalósításért felelős szervezet	Finanszírozási típus és becsült összeg (HUF/EUR)
III.1.B.1. rész cél: Bűnmegelőzés, a közbiztonság, a helyi lakosság szubjektív biztonságérzetének javítása								
A lakosság szubjektív biztonságérzete nem megfelelő a Havannán	III.1.B.1.1. Rendőrségi Iroda funkciójának köztudatba ültetése, lakossági bűnmegelőzési szemléletformálás	- Tájékozottabb helyi közvélemény - Jobb együttműködés a lakosság és a helyi rendőrség között - Javuló lakossági szubjektív biztonságérzet	- Tájékoztató, szemléletformáló kiadványok eljuttatása a lakosságnak - II.1.6. Meglévő térfigyelő rendszer bővítése: közintézmények, társasházak bejáratának kamerákkal felszerelése (I. ütem) - II.1.7. Közvilágítás kialakítása, minőségének javítása sétányokon (I. ütem)	Helyi lakosság + vonzáskörzet	2014. 05.01. - 2015. 12.31. között folyamatos	Önkormányzat, területi képviselő, lakosság	Önkormányzat	Önkormányzati forrás: - 100 ezer Ft / 300 EUR
- A közbiztonság, a közrend és a lakosság szubjektív biztonságérzete nem megfelelő a Havannán - Kevés a prevenció tevékenység az áldozattá válás megelőzésére	III.1.B.1.2. Bűnmegelőzéshez lehetséges önkéntességi kör felkutatása, toborzása a Havannán.	- Aktívan és önkéntes alapon bevont helyi lakosok növekvő aránya	III.1.B.1.1. Rendőrségi Iroda funkciójának köztudatba ültetése, lakossági szemléletformálás	Helyi lakosság	2014. 05.01. - 2015. 12.31. között folyamatos	Önkormányzat, területi képviselő, lakosság	Önkormányzat	Önkormányzati forrás: - 100 ezer Ft / 300 EUR

III.1.B.2. részcel: Bizalomra épülő partnerség, tulajdonosi szemlélet és alulról építkező helyi szerveződések erősítése

- Permanens pénzügyi csőd állapota (számlahátralékok) a társasházakban; - Tulajdonosi szemlélet hiánya a Havannán; - A társasházkezelő cégek túl nagyszámú lakást kezelnek, így specifikus részletekre nem tudnak figyelni.	III.1.B.2. Átfogó kérdőíves lakossági felmérés: az adósságrendezés módjait kidolgozásának megalapozására	- Rögzített aktuális helyzet, valódi tényállás megállapítása	- Tervezett szociális városrehabilitációs projekt	Helyi lakosság társasházankénti közösségei	2015. 05.30-ig	Önkormányzat, Társasházak közös képvisellete	Önkormányzat, Társasházak közös képvisellete	Önkormányzati és EU-s pályázati forrás (szociális városrehabilitáció): - 5 millió Ft / 16 700 EUR

III.2. Rövidtávú beavatkozások: 2017.12.31-ig

III.2. A. Elérendő részcélok: Helyi kommunikáció javítása, kiterjesztése, minél szélesebb helyi célcsoportok elérése

Azonosított problémák	Tervezett tevékenységek	Elvárt eredmények	Kapcsolódó tevékenységek (szinergia!)	Célcsoport(ok)	A tevékenység időkerete/ gyakorisága	Koordinációért felelős szervezet	Megvalósításért felelős szervezet	Finanszírozási típus és becült összeg (HUF/EUR)
- Szűk körű, gyenge kommunikáció; - Az információ nem jut el a lakossághoz, hiányoznak a megfelelő tájékoztatási lehetőségek	III.2.A.1. Sétányokra, közösségi terekre kihelyezett reklámfelületek, tájékoztató táblák folyamatos frissítése, karbantartása, felügyelete	- Tájékozottabb helyi közvélemény - Hatékonyabb információ-eljuttatás a lakossághoz	- III.1.A.1. Sétányokra, közösségi terekre reklámfelületek építése, tájékoztató táblák kihelyezése a lakótelep forgalmas pontjain: - iskolák, lakosság és különböző szervezetek, civilek bevonása;	Lakótelep lakossága	2016.01.01. - 2017.12.31.	Önkormányzat, Kondor Közösségi Ház	Önkormányzat	Önkormányzati forrás: - 1 millió Ft / 3 300 EUR /év
	III.2.A.2. Társasházakban létrehozott hirdetési felületek frissítése, karbantartása, a kihelyezések koordinációja	- Tájékozottabb helyi közvélemény - Hatékonyabb információ-eljuttatás a lakossághoz	- III.1.A.2. Társasházakban hirdetési felület biztosítása; - a kihelyezések koordinációja - Területi képviselő közreműködésével a társasházi közös képviselők bevonása a megvalósításba	Lakótömbök lakói, a lakótelep teljes lakossága	2016.01.01. - 2017.12.31.	Területi képviselő, társasházi Közös Képviselők, Önkormányzat	Önkormányzat	Önkormányzati forrás: - 500 ezer Ft / 1 700 EUR

	III.2.A.3. Havanna-lakótelep saját honlapjának, közösségi portáljának (pl. saját Facebook-profil) működtetése, folyamatos frissítése - a kerületi, lakótelepi iskolák bevonásával,	- Tájékozottabb helyi közvélemény - Hatékonyabb információ-eljuttatás a lakossághoz - Biztosított visszacsatolási lehetőség biztosított a helyi lakosoknak	- További korosztályok (fiatalok, idősök stb.) megkeresése, bevonása; - Különböző szervezetek, civilek, egyesületek bevonása.	Közvetlenül a fiatalok, közvetetten a lakótelep teljes lakossága	2016.01.01. - 2017.12.31.	Kondor közösségi Ház, civil szervezetek	Önkormányzat	Önkormányzati forrás: - 1 millió Ft/ 3 300 EUR /év
III.2.B. Elérendő részcélok: Helyi irányítási struktúrák kialakítása, partnerségek erősítése								
Azonosított problémák	Tervezett tevékenységek	Elvárt eredmények	Kapcsolódó tevékenységek (szinergia!)	Célcsoport(ok)	A tevékenység időkerete/ gyakorisága	Koordinációért felelős szervezet	Megvalósításért felelős szervezet	Finanszírozási típus és becsült összeg (HUF/EUR)
III.2.B.1. rész cél: Bűnmegelőzés, a közbiztonság, a helyi lakosság szubjektív biztonságérzetének javítása								
- A közbiztonság, a közrend és a lakosság szubjektív biztonság-érzete nem megfelelő a Havannán	III.2.B.1.1. Helyi Polgárőr Csoport létrehozása, a helyi polgárőr csoport segítségével/bevonásával SZEM program elindítása a lakótelepen	- Bűnözési statisztikák további javulása	- Eszközbeszerzés, humán erőforrás biztosítása, - lehetséges önkéntességi kör felkutatása	Helyi lakosság	2016. 01.30-ig	Civil szféra, önkormányzati képviselő	Önkormányzat, civilek, helyi lakosság	Önkormányzati forrás: - 1 millió Ft/ 3 300 EUR/év
- Kevés a prevenciósz tevékenység az áldozattá válás megelőzésére	III.2.B.1.2. Körzeti megbízotti iroda létesítése a Havanna utcában	- Bűnözési statisztikák további javulása	III.2.B.1. rész cél elérését szolgáló összes tervezett tevékenység	Helyi lakosság	2017.12.31-ig	Önkormányzati képviselő, közbiztonsági referens, kerületi rendőrség	Kerületi rendőrség	Központi költségvetési forrás
	III.2.B.1.3. Körzeti megbízotti iroda létesítése a Csontváry utcában	- Bűnözési statisztikák további javulása	III.2.B.1. rész cél elérését szolgáló összes tervezett tevékenység	Helyi lakosság	2017.12.31-ig	Önkormányzati képviselő, közbiztonsági referens, kerületi rendőrség	Kerületi rendőrség	Központi költségvetési forrás

	III.2.B.1.4. Negyedévente közbiztonsági fórum rendezése a Kondor Községi Házban	- Lakossági tájékozottság növekedése; - Bűnesetek áldozatai számának csökkenése - Jobb együttműködés a lakosság és a helyi rendőrség között - Javuló lakossági szubjektív biztonságérzet	- Érintett szereplők bevonása, érdekeltté tétele - II.1.6. Meglévő térfigyelő rendszer bővítése: közintézmények, társasházak bejáratának kamerákkal felszerelése (II-III. ütem) - II.1.7. Közvilágítás kialakítása, minőségének javítása sétányokon (II-III. ütem)	Helyi lakosság	2016.01.01. - 2017.12.31. között negyedévente	Önkormányzati képviselő, közbiztonsági referens, kerületi rendőrség	Önkormányzat, kerületi rendőrség, polgárőrség	Önkormányzati és EU-s pályázati forrás (szociális város-rehabilitáció): - 500 ezer Ft/1 700 EUR
	III.2.B.1.5. Lakossági szemléletformálás: - tájékoztató, szemléletformáló kiadványok eljuttatása a lakosságnak, - rendszeres helyi sajtómegjelenések a javuló közbiztonságról, pozitív példákról	- Lakossági tájékozottság növekedése; - Bűnesetek áldozatai számának csökkenése - Javuló lakossági szubjektív biztonságérzet	- Érintett szereplők bevonása, érdekeltté tétele - II.1.6. Meglévő térfigyelő rendszer bővítése: közintézmények, társasházak bejáratának kamerákkal felszerelése (II-III. ütem) II.1.7. Közvilágítás kialakítása, minőségének javítása sétányokon (II-III. ütem)	Helyi lakosság + vonzáskörzet	2016.01.01. - 2017.12.31. között folyamatos	Önkormányzat, területi képviselő, lakosság	Önkormányzat	Önkormányzati és EU-s pályázati forrás (szociális város-rehabilitáció): - 1 millió Ft / 3 300 EUR
	III.2.B.1.6. Jelenlegi közvilágítás rendszerének felülvizsgálata, funkcióelemzése	- Valós problémák feltárása, szakmailag megalapozott kivitelezés	- III.2.B.1. Minden közbiztonságot érintő fejlesztéssel	Havanna-lakótelep	2016.06.30-ig		Önkormányzat	Önkormányzati és EU-s pályázati forrás (szociális város-rehabilitáció): - 1 millió Ft. / 3 300 EUR

	III.2.B.1.7. Lakótelepi növényzet biztonsági szempontú felülvizsgálata	- Szituatív bűnmegelőzés módszereinek alkalmazása	- III.2.B.1. Minden közbiztonságot érintő fejlesztéssel	Havanna- lakótelep	2016.06.30-ig		Önkormányzat	Önkormányzati és EU-s pályázati forrás (szociális város- rehabilitáció): - 1 millió Ft. / 3 300 EUR
	III.2.B.1.8. Átfogó közbiztonsági tanulmány készítése	- Valós problémák feltárása, szakmailag megalapozott kivitelezés	- III.2.B.1. Minden közbiztonságot érintő fejlesztéssel	Havanna- lakótelep és vonzáskörzete	2016.06.30-ig			Önkormányzati és EU-s pályázati forrás (szociális város- rehabilitáció): - 2 millió Ft. / 6 700 EUR
III.2.B.2. rész cél: Bizalomra épülő partnerség, tulajdonosi szemlélet és alulról építkező helyi szerveződések erősítése								
- Permanens pénzügyi csőd állapota (számla- hátralékok) a társasházakban; - Tulajdonosi szemlélet hiánya a Havannán; - Rossz energia- hatékonyságú épületek	III.2.B.2.1. Átfogó állapotfelmérés: lakások, társasházak és osztatlan közös tulajdon	- Rögzített aktuális helyzet, valódi tényállás - Környezetbarát technológiai és energetikai fejlesztések pontosabb megalapozása	- III.1.B.2. Átfogó kérdőíves lakossági felmérés: az adósságrendezés módozatai kidolgozásának megalapozására - Tervezett szociális városrehabilitációs projekt(ek)	Helyi lakosság társas- házankénti közösségei	2015.06.01-ig	Önkormányzat, Társasházak közös képviselése	Önkormányzat, Társasházak közös képviselése	Önkormányzati és EU-s pályázati forrás (szociális város- rehabilitáció): - 10 millió Ft. / 33 300 EUR

- Permanens pénzügyi csőd állapota (számlahátralékok) a társasházakban; - Tulajdonosi szemlélet hiánya a Havannán; - A társasházkezelő cégek túl nagyszámú lakást kezelnek, így specifikus részletekre nem tudnak figyelni.	III.2.B.2.2. Társasházi Közös Képviselők Tanácsának létrehozása	- Megalakult Társasházi Közös Képviselők Tanácsának megalakítása - Működő partnerség a Közös Képviselet, a helyi lakosság, és az Önkormányzat között	- III.1.B.2. Átfogó kérdőíves lakossági felmérés: az adósságrendezés módozatai kidolgozásának megalapozására -III.2.B.2.1. Átfogó állapotfelmérés: lakások, társasházak és osztatlan közös tulajdon - Tervezett szociális városrehabilitációs projekt(ek)	Helyi lakosság társasházankénti közösségei	2015.06.01-ig	Önkormányzat, Társasházak közös képvisellete	Önkormányzat, Társasházak közös képvisellete	Nincs külön költségvetése
III.3. Középtávú beavatkozások: 2020.12.31-ig								
III.3. A. Elérendő részcélok: Helyi kommunikáció javítása, kiterjesztése, minél szélesebb helyi célcsoportok elérése								
Azonosított problémák	Tervezett tevékenységek	Elvárt eredmények	Kapcsolódó tevékenységek (szinergia!)	Célcsoport(ok)	A tevékenység időkerete/ gyakorisága	Koordinációért felelős szervezet	Megvalósításért felelős szervezet	Finanszírozási típus és becsült összeg (HUF/EUR)
- Az információ csak részben jut el a lakossághoz	III.3.A.1. Sétányokra, közösségi terekre kihelyezett reklámfelületek, tájékoztató táblák folyamatos frissítése, karbantartása, felügyelete	- Tájékoztatóbb helyi közvélemény	III.2.A.1. Sétányokra, közösségi terekre kihelyezett reklámfelületek, tájékoztató táblák folyamatos frissítése, karbantartása, felügyelete	Lakótelep lakossága	2018.01.01. – 2020.12.31. között folyamatosan	Önkormányzat, Kondor Közösségi Ház	Önkormányzat	Önkormányzati forrás: - 1,5 millió Ft / 5 000 EUR/év

	III.3.A.2. Társasházakban létrehozott hirdetési felületek frissítése, karbantartása, a kihelyezések koordinációja	- Tájékozottabb helyi közvélemény - Hatékonyabb lakossági tájékoztatás - Biztosított visszacsatolási lehetőség a helyi lakosságnak	III.2.A.2. Társasházakban hirdetési felület biztosítása; - a kihelyezések koordinációja	Lakótömbök lakói, a lakótelep teljes lakossága	2018.01.01. – 2020.12.31. között folyamatosan	Területi képviselő, társasházi Közös Képviselők, Önkormányzat	Önkormányzat	Önkormányzati forrás: - 800 ezer Ft / 2 700 EUR
	III.2.A.3. Havanna-lakótelep saját honlapjának, közösségi portáljának működtetése, folyamatos frissítése - a kerületi, lakótelepi iskolák bevonásával,		- További korosztályok (fiatalok, idősek stb.) megkeresése, bevonása; - Különböző szervezetek, civilek, egyesületek bevonása.	Közvetlenül a fiatalok, közvetetten a lakótelep teljes lakossága	2018.01.01. – 2020.12.31. között folyamatosan	Kondor közösségi Ház, civil szervezetek	Önkormányzat	Önkormányzati forrás: - 1,5 millió Ft/ 5 000 EUR/év
III.3.B. Elérendő részcélok: Helyi irányítási struktúrák kialakítása, partnerségek erősítése								
Azonosított problémák	Tervezett tevékenységek	Elvárt eredmények	Kapcsolódó tevékenységek (szinergia!)	Célcsoport(ok)	A tevékenység időkerete/ gyakorisága	Koordinációért felelős szervezet	Megvalósításért felelős szervezet	Finanszírozási típus és becslött összeg (HUF/EUR)
III.3.B.1. részcél: Bűnmegelőzés, a közbiztonság, a helyi lakosság szubjektív biztonságérzetének javítása								
- A közbiztonság, a közrend és a lakosság szubjektív biztonság-érzete nem megfelelő a Havannán - Kevés a prevenció	III.3.B.1.1. Helyi Polgárőr Csoport működtetése, kibővítése SZEM - „szomszédsági őrszem” önkéntesi hálózattal	- Bűnözési statisztikák további javulása	- III.2.B.1.1. Helyi Polgárőr Csoport létrehozása; - További lehetséges önkéntességi kör toborzása, a csoport bővítése	Helyi lakosság	2018.01.01. – 2020.12.31. között folyamatosan	Civil szféra, önkormányzati képviselő	Önkormányzat, civilek, helyi lakosság	Önkormányzati forrás: - 2 millió Ft/ 6 700 EUR/év

tevékenység az áldozattá válás megelőzésére	III.3.B.1.2. Lakossági szemléletformálás: - tájékoztató, szemléletformáló kiadványok eljuttatása a lakosságnak, - tájékoztató fórumok stb.	- Lakossági tájékozottság növelése; - Bűnesetek áldozatai számának csökkenése - Javuló lakossági szubjektív biztonságérzet	III.2.B.1.3. Lakossági szemléletformálás: - tájékoztató, szemléletformáló kiadványok eljuttatása a lakosságnak	Helyi lakosság + vonzáskörzet	2018.01.01. – 2020.12.31. között folyamatosan	Önkormányzat, területi képviselő, lakosság	Önkormányzat	Önkormányzati és EU-s pályázati forrás (szociális város-rehabilitáció): - 1 millió Ft./ 3 300 EUR
III.3.B.2. rész-cél: Bizalomra épülő partnerség, tulajdonosi szemlélet és alulról építkező helyi szerveződések erősítése								
- Permanens pénzügyi csőd állapota (számlahátralékok) a társasházakban; - Tulajdonosi szemlélet hiánya a Havannán; - A társasházkezelő cégek túl nagyszámú lakást kezelnek, így specifikus részletekre nem tudnak figyelni.	III.3.B.2.1. Társasházi gondnokság /területi menedzser intézményének megalapozása, kialakítása a Havannán	- Díjhátralékos háztartások és társasházak számának csökkenése	- Tervezett szociális városrehabilitációs projekt - III.2.B.2.2. Társasházi Közös Képviselők Tanácsának létrehozása - Lakossági önkéntes figyelő hálózat (SZEM)	Helyi lakosság társasházankénti közösségei	2018.12.31-ig	Önkormányzat, Társasházak közös képviselője	Önkormányzat, Társasházak közös képviselője	Önkormányzati és EU-s pályázati forrás (szociális város-rehabilitáció): - 5 millió Ft / 16 700 EUR
	III.3.B.2.2. Társasházi Közös Képviselők Tanácsának működtetése	- Működő Társasházi Közös Képviselők Tanácsa - Élő partnerség a Közös Képviselő, a helyi lakosság, és az Önkormányzat között	- III.1.B.2. Átfogó kérdőíves lakossági felmérés: az adósságrendezés módjait kidolgozásának megalapozására -III.2.B.2.1. Átfogó állapotfelmérés: lakások, társasházak és osztatlan közös tulajdon - Tervezett szociális városrehabilitációs projekt(ek)	Helyi lakosság társasházankénti közösségei	2018.01.01. – 2020.12.31. között folyamatosan	Önkormányzat, Társasházak közös képviselője	Önkormányzat, Társasházak közös képviselője	Önkormányzati és Társasházak közös képviselője forrás: - 200 ezer Ft/ 700 EUR/év

Mellékletek

A Havanna-lakótelep URBACT RE-Block nemzetközi projekt Helyi Támogatócsoportjának tagjai (2014. júliusi állapot)

HTCS-ben betöltött tisztség	Képviselt intézmény, terület	Név	Beosztás	Telefon	E-mail	Cím
vezető:	Polg. Hiv.	Csomó Tamás *	alpolgármester	06 1 296 1300/1110, 1111;	csomo.tamas@bp18.hu	Bp. 1184. Üllői út 400.
koordinátor, koordinátori csoporttag	Polg. Hiv. PJKI,	Dadányiné Tóth Andrea*	esélyegyenlőségi és szervezési referens	06 1 296 1300/1336	dadanyi@bp18.hu	Bp. 1184. Üllői út 400.
tag	Polg. Hiv. PJKI,	Szalai Krisztina	civil és egyházügyi munkatárs	06 1 296 1300/1336	szalakri@bp18.hu	Bp. 1184. Üllői út 400.
tag	Polg. Hiv. Humánszolg. Iroda	Nagy Ágnes	szociálpolitikai ügyintéző	06 1 296 1300/1248	nagyagi@bp18.hu	Bp. 1184. Üllői út 400.
tag	Polg. Hiv. Vagyongazdálkodási és Műszaki Iroda	Takács Ferenc	irodavezető	06 1 296 1300/1301	takacsfbp18.hu	Bp. 1184. Üllői út 400.
tag	Polg. Hiv. VMI Környezetvédelmi Csoport	Forgács Edit	környezetvédelmi ügyintéző	06 1 296 1300/1309	forgacs@bp18.hu	Bp. 1184. Üllői út 400.
tag	Polg. Hiv. Főépítési Csoport	Szerdahelyi-Németh Klára	főépítési asszisztens	06 1 296-1439	sznk@bp18.hu	Bp. 1184. Üllői út 400.

tag	Városgazda XVIII. kerület Nonprofit Zrt. Vagyongazdálkodási divízió	Csuj László	csoportvezető	0630-573-2237	csuja.laszlo@varosgazda18.hu	1181 Budapest, Kondor Béla sétány 16.
tag	Városgazda XVIII. kerület Nonprofit Zrt. Vagyongazdálkodási divízió	Kiss István	szerződéskötő	06-30-972-8260	kiss.istvan@varosgazda18.hu	1181 Budapest, Kondor Béla sétány 16.
tag, koordinátori csoporttag	Városgazda XVIII. kerület Nonprofit Zrt.	Szabó István*	projektmenedzser	06 1 296 1300/1318; 296- 1327; 06-30-638- 7674	szabo.istvan@varosgazda18.hu	1181 Budapest, Üllői út 423.
tag	Városgazda XVIII. kerület Nonprofit Zrt.	Vajda Lóránt	osztályvezető	296-1327; 36 (30) 709-9229	vajda.lorant@varosgazda18.hu	1181 Budapest, Üllői út 423.
tag, koordinátori csoporttag	Városrehabilitáció18 Zrt. Felügyelő Bizottsága	Baranyai László*	felügyelő bizottság elnöke	06-20-550-6299; 294-7646	baranyailaszlo38@t-online.hu	1181 Budapest, Üllői út 423.
tag	BRFK XVIII. Kerületi Rendőrkapitányság,	Fábián Mónika,	rendőr főtörzsmester	06 1 292 9200		1183 Budapest, Üllői út 438. Postai cím: 1675 Budapest, Pf. 43
tag	Kondor Béla Közösségi Ház Tomory Lajos Pedagógiai és Helytörténeti Gyűjtemény	Heilauf Zsuzsanna	igazgató helyettes, gyűjteményvezető	06-70-627-6477	heilauf@pihgy.hu	1181 Kondor Béla sétány 10.
tag	Kondor Béla Közösségi Ház	Császár Bíró Lilla*	általános igazgatóhelyettes	06-20-343-9336	csblilla@kondorkh.hu	1181 Kondor Béla sétány 8.

tag	Somogyi László Szociális Szolgálat	Bálint Ramóna	intézményvezető	06-20-500-2174	balint.ramona@somogyi18.hu	1181 Bp. Kondor B. stny.17.
tag, koordinátori csoporttag	Csibész Családvédelmi és Módszertani Központ	Madarassy Judit*	intézményvezető	06-20-377-0720	kozpont@gyejosz.axelero.net; mssy@gyejosz.axelero.net	1181 Kondor Béla sétány 11.
tag	Csibész Családvédelmi és Módszertani Központ	Renkecz Kálmán	szociális munkás	20/ 802-6208	kalmanusz@gmail.com	
tag	Vörösmarty Mihály Énekzenei, Nyelvi Ált. Iskola és Gimn.	Járainé dr. Bódi Györgyi	igazgató	06-20-959-2653	igazgato@vmzene.hu	1181 Bp. Vörösmarty M. u. 64.
tag	Kondor Béla Általános Iskola	Vida Béla	igazgató	06-20-436-1308; 06-70-382-5363	kondorbela.alt.isk@axelero.hu	1181 Bp. Kondor B. stny. 7.
tag, koordinátori csoporttag	Pitypang Óvoda	Knizner Anikó*	óvodavezető	06-20-215-3933	aniko.k@t-online.hu	1181 Bp. Kondor B. stny. 12.
tag	Budapest-Pestszentlőrinc Havanna Lakótelepi Szent László Római Katolikus	Dr.Gábor Elemér;	plébániai kormányzó	06-30-932-8284; 291-1926	plebanos@szentlaszlo-havanna.hu	1181 Bp. Kondor Béla sétány 6.

	Plébánia	Simongáti György	plébániai munkatárs	06-30-561-7109	simongati@digikabel.hu	
tag	Kijárat Egyesület	Bartyik György	vezető	06-1/290-4134, +36-30-57-77-369	kijarategyesulet@gmail.com	1184 Budapest , Mikszáth Kálmán utca 2. b.ép. 4.lph. 4/13.
tag	Eltérő Alapítvány	Tóth Sándor	vezető	06 70 340-8762	vicky@t-online.hu	
tag, koordinátori csoporttag	területi képviselő	Kiss Róbert*		06-20-572-6681	kisrob@freemail.hu	
tag	"helyi civil lakos"	Tarjáni Ferenc		06 1 290-1544; 0670 949 9971	tarjaninekati@gmail.com	Budapest, 1181. Csontváry Kosztka Tivadar utca 13.
tag	"helyi civil lakos"	Sugár Erika		06-20-521-7469	irizgat@hotmail.com	
tag	"helyi civil lakos"	Wiszt Attiláné		06 20 552 7548	tarsashaz@premium64.hu	1181 Bp. Havanna u 15.VII/20
tag	"helyi civil lakos"	Csuj Lászlóné		06 30 209 9131	csujalaszlone@gmail.com	1181 Bp. Havanna u 76. I/1
tag	"helyi civil lakos"	Kósa Józsefné			babeluci@freemail.hu	

* koordinátori csoporttag

Akciócsoportok és vezetőik		
téma	vezető/koordinátor	társ-koordinátor
Közbiztonság és imázs	Kiss Róbert	Dadányi Andrea
Lakókörnyezet - lakók és környezet	Csomó Tamás	Knizner Anikó
Helyi közösség - építése	Madarassy Judit Császár-Bíró Lilla	Dadányi Andrea Székelyhidi Eszter
Társasházi ügyek	Kiss István	Baranyai László
Épített környezet - szolgáltatások	Szabó István	Vajda Lóránt

Ábrajegyzék

1. ábra: A Havanna-lakótelep elhelyezkedése	7
2. ábra: Budapest XVIII. kerület városrészi beosztású tematikus térképe	8
3. ábra: A XVIII. kerület városrészeinek népességszáma és annak változása, 2001-2011	10
4. ábra: A Havanna-lakótelep népességének nem- és korcsoportonkénti szerkezete, 2011	11
5. ábra: A kerületrészek népességének korcsoportos összetétele, 2011	12
6. ábra: A népesség iskolai végzettsége a XVIII. kerület városrészeiben, 2011	13
7. ábra: A gazdaságilag aktív népesség aránya a XVIII. kerület városrészeiben, 2011.....	14
8. ábra: Foglalkoztatási arány a XVIII. kerület városrészeiben, 2011	14
9. ábra: A munkanélküliek aránya a XVIII. kerület városrészeiben, 2011	15
10. ábra. Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya, 2011.....	16
11. ábra: Az alap- és középfokú oktatási intézmények kerületi elhelyezkedése, 2014. augusztus 15.	18
12. ábra: A Havanna-lakótelep lakásai építési évük szerint	20
13. ábra: A HTCS összetétele, bővülése 2012. szeptember – 2013. november között.....	28

Felhasznált irodalom

- KSH Népszámlálási és Tájékoztatási adatbázis
- Peer Review Session Report, Budapest XVIII District Pestszentlőrinc-Pestszentimre Local Government Budapest, 4-6 September 2013.
- Előzetes összefoglaló a Tudás Nagykövetek számára. 2013. augusztus
- Pestszentlőrinc-Pestszentimre Integrált Városfejlesztési Stratégia, 2009.
- Szabó István: Iparosított technológiával épített épületek felújítása Budapest XVIII. kerületében. (prezentáció). Városgazda XVIII. kerület Nonprofit Zrt., 2014. június 4.
- Egedy Tamás: A társadalmi kirekesztés és a lakótelepek. Tér és Társadalom 15. évf. 2001/1.